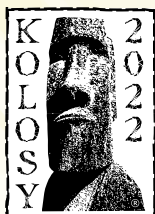

25. Ogólnopolskie Spotkania Podróżników,
Żeglarzy i Alpinistów

KOLOSZY GDYNIA

PROGRAM

24-26 marca 2023

Szanowni Państwo,
Drodzy Podróżnicy, Prelegenci,
Uczestnicy, Widzowie,

Z prawdziwą przyjemnością witam wszystkich Państwa w Gdyni, mieście z morza i marzeń, na 25. już! odstonie Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów połączonej z finałem nagrody KOŁOSY za rok 2022. Niezmiernie cieszy mnie fakt, iż do liczego grona sympatyków stale przybywających na tę największą podróżniczą imprezę w Europie, dołączają z każdą jej edycją kolejne pokolenia pasjonatów odmiennych kultur, miłośników dalekich wypraw i przygód.

Ten trzydniowy maraton dookoła świata, w który zabierają nas – widzów – podróżnicy, żeglarze i alpinści, daje niebywałą możliwość doświadczania podróży w najdalsze i najdziksze rejony naszego globu z przysłowiowego „fotela”, bez konieczności przekraczania stref geograficznych. To właśnie możliwość osobistego spotkania i porozmawiania ze znamienitymi prelegentami, którzy odwiedzili te wszystkie nietypowe miejsca, często wychodząc przy tym poza swoją strefę komfortu, jest tym, co od lat przyciąga do Gdyni tłumy globtroterów spragnionych „kolosowych” opowieści. Przedstawiane tu obrazy to historie z życia wzięte, nieubarwione marketingowym językiem, często pełne przygód i anegdot, których nie znajdziemy w żadnym z przewodników. Obcowanie z tymi autentycznymi opowieściami i nietuzinkowymi osobowościami otwiera nas na świat i otwiera świat dla nas, co często inspiruje do przekraczania własnych barier i motywuje do eksplorowania kontynentów. Ponadto przebywanie „pod jednym dachem” tylu tysięcy ludzi, których łączy miłość do szeroko pojętego odkrywania świata, tak na poziomie materialnym, jak i duchowym, jest wartością nie do przecenienia i stanowi o sile tego wydarzenia. Ciekawym doświadczeniem jest również poznanie innych uczestników wydarzenia, często siedzących tuż obok nas. Nigdy bowiem nie wiemy czym zaowocuje nowo zawarta znajomość – może wspólnym wyjazdem i odkrywaniem nieznanych lądów, a może zyskaniem wartościowej przyjaźni?

Życzę zatem wszystkim Państwu niegasnącej ciekawości świata i ludzi, genu odkrywcy oraz dużej dawki pozytywnych emocji, nie tylko podczas tego wielkiego podróżniczego święta. Wyrażam również głębokie przekonanie, iż 25. Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów, prezentujące najciekawsze wyprawy i najważniejsze polskie dokonania eksploracyjne - w postaci zdjęć, filmów czy opowieści - skłonią odbiorców do przemyśleń i dyskusji nad uniwersalnymi wartościami istotnymi dla nas wszystkich w obecnych czasach – wolności, pokoju, tolerancji oraz czułości i uważności na drugiego człowieka.

Z serdecznym pozdrowieniem,

Prezydent Gdyni
Wojciech Szczurek

Spis treści

Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów – Kolosy.....	3
Kapituła Kolosów	4
Honorowa Kapituła Kolosów.....	5
Rada Kolosów	6
Jury Nagrody	
im. Macieja Kuczyńskiego	7
Laureaci Kolosów 1999–2021	8

program, duża Sala,

Polsat Plus Arena Gdynia

• Piątek, 24 marca	10
• Sobota, 25 marca	15
• Niedziela, 26 marca	20

program, Sala Seminarijna,

Polsat Plus Arena Gdynia

• Piątek, 24 marca	23
• Sobota, 25 marca	24
• Niedziela, 26 marca	26

Polsat Plus Arena Gdynia

– lokalizacja stoisk	27
Pożegnania	28

Ogólnopolskie Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów – Kolosy

Największa impreza podróżnicza w Europie. Przegląd wszystkiego, co najważniejsze i najciekawsze w minionym roku w polskich podróżach, wspinaniu, żeglarstwie, speleologii. Kilkadziesiąt prezentacji, filmów i spotkań w przestrzeni mieszczącej cztery tysiące widzów. Wystawy, warsztaty i seminaria specjalistyczne, spotkania z autorami książek, targi sprzętu outdoorowego. **Jednym słowem: KOLOSY.**

HISTORIA

- 1998** pomysł (Janusz Janowski)
- 1999** pierwsza edycja Spotkań (26–28 lutego, Hala WTC Gdynia Expo)
- 2000** pierwsze posiedzenie Kapituły
- 2000** pierwszy finał Kolosów (17–18 marca, Kopalnia Soli „Wieliczka”)
- 2001–2002** Spotkania w Gdyni, finał Kolosów w Krakowie
- 2002** pierwsza edycja Nagrody im. Andrzeja Zawady
- od 2003** połączenie Spotkań i finału Kolosów, przeprowadzka na dobre do Gdyni
- od 2009** Kolosy i Spotkania w hali Gdynia Arena
- 2010** powołanie Rady Kolosów
- od 2015** pokazy również w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym Gdynia
- 2017** pierwsza edycja Nagrody Wiecznie Młodzi
- 2019** powołanie Honorowej Kapituły Kolosów
- 2020** pierwsza edycja Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego
- 2021** Aleksander Doba patronem Nagrody Wiecznie Młodzi

Kapituła Kolosów

Gremium stałe, które wybiera Super Kolosa (wspólnie z Honorową Kapitułą Kolosów), laureatów Kolosów za dokonania roku (wspólnie z Radą Kolosów) oraz laureatów Nagrody im. Andrzeja Zawady, Nagrody Wiecznie Młodzi im. Aleksandra Doby i nagród specjalnych.

PIOTR CHMIELIŃSKI

Pierwszy człowiek, który przepłynął kajakiem każdy kilometr Amazonki od źródeł aż do ujścia (w 1986 r.). Członek ekspedycji Canoandes '79, która podczas 3-letniej wyprawy po obu Amerykach przepłynęła 23 górskie rzeki (13 z nich po raz pierwszy), a w maju 1981 r. zdobyła kanion rzeki Colca w Peru (Chmieliński spłynął trasę od początku do końca kajakiem). W zestawieniu autorów najwybitniejszych dokonań eksploracyjnych XX w. „The New York Times” wymienił go w jednym szeregu z m.in. Robertem Pearym, Edmundem Hillarym i Neilem Armstrongiem. Absolwent wydziału mechanicznego AGH w Krakowie, współzałożyciel AKTK Bystrze. Wspólnie z pozostałymi członkami grupy Canoandes '79 laureat Super Kolosa 2000. W Kapitułe od 2003 r.

LESZEK CICHY

Wspólnie z Krzysztofem Wielickim pierwszy zimowy zdobywca Mount Everestu (1980 r.). Pierwszy Polak, który zdobył Koronę Ziemi. Dokonał pierwszych wejść na Shisparé Sar (7611 m.) w Karakorum oraz Gunnbjørns Fjeld (3694 m.), najwyższy szczyt Arktyki. Wytyczył nowe drogi na Gaszerbrum II (8035 m.), zachodni wierzchołek Kanczendzongi (Yalung Kang, 8505 m.) i Aconcaguę (6960 m). 4-krotnie uczestniczył w wyprawach na K2, w tym w jednej zimowej. W latach 1991–1995 prezes PZA. Z wykształcenia geodeta, z zawodu finansista. Wspólnie z pozostałymi uczestnikami wyprawy narodowej na Mount Everest z zimy 1980 r., laureat Super Kolosa 1999. W Kapitułe od 2000 roku (z przerwami).

JANUSZ JANOWSKI

Pomysłodawca Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów oraz Kolosów i ich dyrektor, od początku aż do dzisiaj odpowiedzialny za ich program oraz strategię rozwoju. Organizator kilkudziesięciu imprez podróżniczych. W latach 1993–2000 wspólnie z żoną, Anną, redagował i wydawał magazyn turystyczno-kulturalny „Wędrowiec”, był także wydawcą „Krakowskiego Informatora Kulturalnego”. W wolnych chwilach fotograf i miłośnik starych fortyfikacji. W pierwszą podróż autostopem wyruszył tuż po podstawówce, natomiast kilka lat temu przejechał rowerem z Krakowa do Gdyni (co pozostaje, niestety, jego jedynym wyczynem podróżniczym). W Kapitułe od 1999 r.

ANDRZEJ CISZEŃSKI

W środowisku speleologicznym zgodnie uznawany za najwybitniejszego wciąż aktywnego polskiego grotołaza, a zarazem za jednego z najlepszych na świecie w swojej dziedzinie. W 1998 r. ustanowił ówczesny rekord świata w głębokości eksploracji jaskiń: –1632 m. w Lamprechtsofen w Alpach Salzburskich. Uczestniczył w ok. 100 wyprawach, większością z nich kierował. Eksplorował podziemne systemy m.in. w Tatrach, Alpach, północnej Afryce, Meksyku, USA, Patagonii, Iranie, na Półwyspie Arabskim, Wyspie Wielkanocnej i na Antypodach. Od kilku lat kieruje wyprawami Centralnej Komisji Taternictwa Jaskiniowego PZA, badającymi jaskinie w Chinach. Laureat Super Kolosa 2009. W Kapitułe od 2016 r.

MONIKA WITKOWSKA

Kobieta wielu pasji połączonych klamrą, jaką jest chęć poznawania świata. Podróżniczka (najchętniej z plecakiem, na własną rękę, często z dala od turystycznej sztampy), himalaistka (zdobyła m.in. Koronę Ziemi i cztery ośmiotysięczniki: Mount Everest, Manaslu, Lhotse i K2, choć można ją spotkać też w niższych górach), a także zapalona żeglarka oceaniczna (dwa razy opłynęła Horn, przepłynęła Przejście Północno-Zachodnie, Atlantyk, Pacyfik). Jeśli nie jest na wyprawie, pisze artykuły i książki, których ma już w dorobku kilkanaście. W Kapitułe od 2019 roku.

JOANNA PAJKOWSKA

Żeglarka oceaniczna, żeglarstwo uprawia od czasów studenckich, przepłynęła 250 tysięcy mil morskich, trzykrotnie (dwukrotnie samotnie) opłynęła świat, ostatnio, w 2019 roku, dokonała tego bez zawijania do portów, jako pierwsza Polka. Mieszkając w Anglii pracowała jako ratownik morski, była członkiem załogi statku ratowniczego i wielokrotnie brała udział w akcjach ratowania poszkodowanych na morzu. W przeszłości żeglowała również na wokółziemskiej etapowej trasie, a także w załogach dwuosobowych na trasie z Australii do Brazylii oraz z Florydy do Szwecji. Ściagała się również, z dużymi sukcesami, w regatach przez Atlantyk OSTAR i TWOSTAR. Jako jedyna jest posiadaczką aż trzech Srebrnych Sekstantów - nagród przyznawanych za Rejs Roku. Laureatka Super Kolosa 2021. W Kapitułe od 2022 roku.

Honorowa Kapituła Kolosów

Gremium doradcze Kapituły, które wspólnie z nią wybiera Super Kolosa.

KRZYSZTOF BARANOWSKI

Żeglarz, kapitan jachtowy, jedyny Polak, który dwukrotnie opłynął samotnie kulę ziemską (1972–1973 na jachcie Polonez w kierunku wschodnim wokół Przylądka Dobrej Nadziei i Hornu oraz 1999–2000 na Lady B trasą pasatową). Inicjator „Szkoły pod Żaglami”. 2006–2007 w Kapitułe Kolosów.

Laureat Super Kolosa 2007.

RYSZARD PAWŁOWSKI

Zdobywca jedenastu ośmiotysięczników, pięciokrotnie stał na szczycie Mount Everestu, autor wielu nowych dróg i wartościowych powtórzeń w górach najwyższych, jeden z najbardziej doświadczonych przewodników wysokościowych na świecie. Laureat Super Kolosa 2019.

WOJCIECH JACOBSON

Żeglarz, kapitan jachtowy, przepłynął ponad 260 tys. mil morskich. W latach 1985–1988 brał udział w zorganizowanej przez Janusza Kurbiela próbie pierwszego przepłynięcia Przejścia Północno-Zachodniego małym jachtem z zachodu na wschód. W 1988, wspólnie z Ludomirem Mączyką, doprowadził przedsięwzięcie do końca. 2000–2010 w Kapitułe Kolosów.

Laureat Super Kolosa 2015.

RICHARD KONKOLSKI

Żeglarz, pierwszy obywatel b. Czechosłowacji, który opłynął świat w samotnym rejsie. Dokonał tego na własnoręcznie zbudowanym jachcie Nike. Potem powtórzył ten wyczyn jeszcze dwukrotnie. Przez wiele lat jego macierzystym portem był Szczecin. Laureat Super Kolosa 2018.

PIOTR PUSTELNIK

Wybitny himalaiista, jako trzeci Polak (po Jerzym Kukuczce i Krzysztofie Wielickim) skompletował Koronę Himalajów i Karakorum. Doktor inżynierii chemicznej, pracownik naukowy Politechniki Łódzkiej, od 2016 roku prezes PZA. Znany ze swojej wytrwałości i wzorowej postawy etycznej w górach.

Laureat Super Kolosa 2010.

KRZYSZTOF WIELICKI

Jeden z najwybitniejszych himalaiistów w historii, pierwszy zimowy zdobywca Mount Everestu (wspólnie z Leszkiem Cichym), jako piąty na świecie skompletował Koronę Himalajów i Karakorum. 2010–2020 w Kapitułe Kolosów. Współlaureat Super Kolosa 1999, otrzymał także Super Kolosa 2006 za całokształt dokonań.

KOLOSY (NAGRODY)

Są przyznawane przez Kapitułę za dokonania zrealizowane w roku poprzedzającym werdykt (np. Kolosy 2019 to nagrody przyznawane w marcu 2020 za osiągnięcia roku 2019). Kapituła, wspierana przez Radę Kolosów, nagradza osiągnięcia w pięciu równorzędnych kategoriach: Podróże, Żeglarstwo, Alpinizm, Eksploracja jaskiń oraz Wyczyn roku.

KOLOSY (STATUETKI)

Zwycięzcy i wyróżnieni otrzymują statuetki przedstawiające postaci nawiązujące wyglądem do słynnych Moai, posągów z Wyspy Wielkanocnej. Wykonane są z porfi ru, a każda jest niepowtarzalna, bo rzeźbiona ręcznie. „Zwykły” Kolos waży nieco ponad sześć kilogramów, Super Kolos – prawie dziesięć.

SUPER KOLOS

Przyznawany co roku przez Kapitułę Kolosów wspólnie z Honorową Kapitułą Kolosów za całokształt osiągnięć lub w uznaniu wybitnego historycznego dokonania zespołowego, zazwyczaj w jego rocznicę.

NAGRODA SPECJALNA KOLOSÓW

Honorowa nagroda, którą Kapituła wręcza co roku w uznaniu dorobku lub dokonań ważnych dla środowiska podróżniczego, a wykraczających poza kategorie, w których przyznawane są Kolosy.

NAGRODA DZIENNIKARZY

Honorowa nagroda przyznawana niezależnie od werdyktów Kapituły w głosowaniu dziennikarzy akredytowanych podczas finału imprezy.

NAGRODA IM. ANDRZEJA ZAWADY

Statuetka połączona z nagrodą finansową w wysokości 15 tys. zł fundowaną przez Miasto Gdynia z przeznaczeniem na organizację wyprawy dla osoby lub osób wybranych przez Kapitułę spośród kandydatów, którzy zgłoszą projekt ciekawego i ambitnego przedsięwzięcia, wykażą się obiecującym dorobkiem i nie przekroczyli 35. roku życia. Wręczają ją zazwyczaj prezydent Gdyni oraz Anna Milewska, wdowa po Andrzeju Zawadzie.

NAGRODA WIECZNIE MŁODZI IM. ALEKSANDRA DOBY

Analogiczna do Nagrody im. Andrzeja Zawady nagroda finansowa (15 tys. zł) fundowana przez Miasto Gdynia dla laureatów, którzy przekroczyli 65. rok życia. Wręcza ją prezydent Gdyni oraz Gabriela Doba, wdowa po Aleksandrze Dobie.

NAGRODY PUBLICZNOŚCI

Honorowe nagrody za najlepszą prezentację oraz najlepszą fotografię towarzyszącą Kolosom wystawy FotoGlob, przyznawane w głosowaniu publiczności.

GRAND PRIX WYSTAWY FOTOGLOB

Nagroda przyznawana przez jury konkursu FotoGlob za najlepszą fotografię wystawy fotografii cnej odbywającej się przy okazji Kolosów.

NAGRODA IM. MACIEJA KUCZYŃSKIEGO

Nagroda dla autora lub autorki najciekawszej debiutanckiej książki tematyce podróżniczej wydanej w roku poprzedzającym jej przyznanie

Rada Kolosów

Począwszy od edycji za rok 2009 Kapitułą wspomaga Rada Kolosów, powoływana corocznie przez organizatora nagród w porozumieniu z Kapitułą. Osoby zasiadające w Radzie biorą udział w wyborze laureatów Kolosów za dokonania roku, głosując każdy w swojej kategorii.

ALPINIZM

BOGUSŁAW KOWALSKI

Alpinista, podróżnik i fotograf, a także instruktor alpinizmu oraz wspinaczki sportowej i wysokogórskiej Polskiego Związku Alpinizmu. Od 2004 r. w Komisji Szkolenia PZA – jej szef i członek zarządu PZA w latach 2007–2010. Działa w Klubie Wysokogórskim w Toruniu. Na swoim koncie ma wiele przejść w Tatrach, Alpach, Dolomitach, Himalajach i w Ameryce Południowej, gdzie wspólnie z partnerami wytyczył trzy polskie nowe drogi. Dwukrotnie wyróżniany na Kolosach za dokonania 2004 i 2005 roku. Współpracował z wielomprestżowymi magazynami górskimi. Obecnie związany z redakcją „Taternika”.

JANUSZ MAJER

Alpinista, himalaista, podróżnik i biznesmen, współtwórca (wspólnie z Arturem Hajzerem) marek outdoorowych Alpinus i HiMountain, z wykształcenia hutnik (absolwent wydziału metalurgicznego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie). W latach 1980–1992 prezes Klubu Wysokogórskiego w Katowicach, od 2013 roku (po śmierci Artura Hajzera), szef programu Polski Himalaizm (obecnie Polski Himalaizm Zimowy 2016–2020 im. Artura Hajzera). Zdobywca m.in. Noszaka i Broad Peaka oraz współautor pierwszego polskiego przejścia drogi „The Nose” na El Capitan w dolinie Yosemite. W roku 2023 zostanie uhonorowany Super Kolosem za całokształt osiągnięć.

MARCIN TOMASZEWSKI

Ps. Yeti. Od wielu lat jeden z najlepszych wspinaczy wielkościanowych na świecie. Ma w dorobku m.in. wytyczenie nowych dróg na najtrudniejszych urwiskach Ziemi, w tym – wspólnie z Markiem Raganowiczem – na północnej ścianie Trollveggen w Norwegii, na Polar Sun Spire na Ziemi Baffina oraz na słynnej iglicy Great Trango Tower. Z wykształcenia geodeta, jest aktywnym instruktorem i popularyzatorem wspinaczki. Dwukrotny laureat Kolosa (2003 i 2015) oraz zdobywca aż sześciu wyróżnień (raz indywidualnie i pięć razy w zespole). W wolnych chwilach pisze bajki dla dzieci.

EKSPLORACJA JASKIŃ

DARIUSZ BARTOSZEWSKI

Taternik jaskiniowy od początku lat dziewięćdziesiątych XX w. Uczestnik kilkudziesięciu wypraw odkrywczych, sportowych i poznawczych do jaskiń Austrii, Włoch i Rumunii. Członek zespołu nagrodzonego Kolosem za eksplorację austriackiej Jaskini Ciekawej. Współautor ważnych odkryć w największej jaskini Polski – Wielkiej Śnieżnej. Fotograf i kartograf jaskiniowy, autor wielu planów jaskiń i artykułów w fachowej prasie. W wolnych chwilach również żeglarz oraz wędrowiec górski.

RAFAŁ KARDAŚ

Jako alpinista jaskiniowy i alpinista jest aktywny od 1969 r. Uczestnik wypraw do jaskiń Austrii, Bułgarii, Czarnogóry, Francji, Gruzji, Hiszpanii, Rosji, Włoch i Wyspy Wielkanocnej. Brał udział m.in. w eksploracji Lamprechtsofen (w latach 1998–2001 najgłębszej jaskini świata). Przez wiele lat pracował przy inwentaryzacji jaskiń tatrzańskich. Instruktor alpinizmu jaskiniowego, wspinaczki wysokogórskiej i sportowej. W latach 1986–2007 członek zarządu Polskiego Związku Alpinizmu. Był także członkiem kolegium redakcyjnego „Taternika” (1992–2000).

MAREK LORCZYK

Prezes Sądeckiego Klubu Taternictwa Jaskiniowego i wiceprzewodniczący Komisji Taternictwa Jaskiniowego Polskiego Związku Alpinizmu. Pomysłodawca i uczestnik eksploracji, podczas której dokonano jednego z najważniejszych odkryć speleologicznych w polskich Tatrach – pogłębienia Jaskini Małej w Mułowej. Wraz z pozostałymi członkami zespołu został za to osiągnięcie nagrodzony Kolosem 2002, rok później zaś wyróżnieniem za odkrycie nowego ciągu korytarzy.

WYCZYN

DAWID ANDRES

Wraz z żoną (pochodzącą z Filipin) zjeżdżił z plecakiem Azję. Wielokrotnie przemierzał Stany Zjednoczone, gdzie od lat mieszka i pracuje jako kierowca ciężarówki. Wspólnie z młodszym bratem Hubertem Kisińskim na przełomie lat 2015/2016 przejechali i przepłynęli na rowerach Amerykę Południową od Pacyfiku po Atlantyk, spływając Amazonkę na samodzielnie zaprojektowanych rowerach wodnych z napędem wykonanym z przerobionych szliferek. Za tę wyprawę w marcu 2016 roku otrzymali Kolosa w kategorii Wyczyn roku.

LECH FLACZYŃSKI

Podróżnik, wspinacz, uczestnik rajdów MTB. Najlepiej czuje się na dalekiej północy. Zamiłowanie do ekstremalnych wypraw dzieli z synem Wojciechem. Za wyprawę na Denali i pierwsze polskie spłynięcie rzeką Kuskokwim na Alasce otrzymał Kolosa 2007 w kategorii Wyczyn roku. Dwa lata później, również z synem, wyróżniony w tej samej kategorii za zdobycie najwyższego szczytu Kanady, Mount Logan, i spłynięcie canoe prawie 2000 km po rzekach Jukon i Porcupine.

PIOTR WILK

Pilot Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i członek Śmigłowcowej Kadry Narodowej. W 2021 roku samotnie przeleciał śmigłowcem przez Ocean Atlantycki. Trasa prowadziła ze Stanów Zjednoczonych przez Kanadę, Grenlandię, Norwegię, Szwecję, aż do Polski. Dokonał tego śmigłowcem o rekordowo niskiej masie startowej – Robinson R44 Cadet MTOW 998 kg. Za to osiągnięcie otrzymał Kolosa 2021 w kategorii Wyczyn.

ŻEGLARSTWO

DOMINIK BAC

Podróżnik, żeglarz, fotograf, kapitan jachtowy. Organizował i współ prowadził, jako kapitan, wyprawę żeglarską QNT Northwest Passage dookoła Ameryki Północnej z pokonaniem Przejścia Północno-Zachodniego (Nagroda im Andrzeja Zawady 2005 oraz Kolos za 2007 rok). W latach 2002–2003 brał udział w wyprawie żeglarskiej dookoła Ameryki Południowej przez Przylądek Horn, nagrodzonej Kolosem za 2003 rok.

MAREK SŁODOWNIK

Dziennikarz, autor ponad tysiąca artykułów, kilku poradników oraz opracowań na temat żeglarstwa i jego historii. Pomysłodawca akcji „Ratujmy dezety” oraz Roku Mariusza Zaruskiego. Żegluj od 1973 roku, głównie po śródlądziu, Bałtyku i Morzu Północnym, ale odwiedził także Grecję, Chorwację, Australię, Sri Lankę, wschodnią Afrykę, Tajlandię i USA. Z Kolosami związany od pierwszej edycji w 1999 roku.

SZYMON KUCZYŃSKI

Najbardziej utytułowany i najbardziej wszechstronny polski żeglarz młodego pokolenia, dwukrotny laureat Kolosa (za lata 2016 i 2018), dwukrotnie okrążył Ziemię podczas samotnych rejsów niewielkim, zaledwie 6–5 metrowym jachtem Atlantic Puffi n – za drugim razem dokonał tego bez wsparcia z zewnątrz i bez zawijania do portu. Jako pierwszy na świecie opłynął Ziemię w rejsie non stop wokół tak zwanych Wielkich Przylądków.

PODRÓŻE

MATEUSZ WRAZIDŁO

Inżynier, podróżnik, fotograf, a przede wszystkim - eksplorator świata roślin. Urodzony w Rydułtowach, Ślązak z dziada pradziada, mieszka w Gliwicach. Autor publikacji naukowych i popularnonaukowych, związanych z Politechniką Śląską. Współorganizator i uczestnik ekspedycji botanicznych i fotograficznych, m.in. w Gujanie, Wenezueli, Kolumbii czy na Borneo. Łączy śląskie tradycje techniczne z pasją do botaniki, w szczególności do roślin mięsożernych oraz unikatowej górskiej flory Wyżyny Gujańskiej. W 2021 roku, za wrażliwość i empatię wobec lokalnej społeczności oraz wytrwałość i rzetelność podczas dokumentacji Tepui w Gujanie otrzymał Kolosa w kategorii Podróże.

KAMILA KIELAR

Podróżniczka, etolożka, fotografka przyrody, dziennikarka. Od kilkunastu lat eksploruje tereny subpolarne. Podróżuje głównie solo, samotnie przejechała rowerem Alaskę, Kamczatkę oraz Jukon, w trakcie półrocznej wędrowki przemierzyła też szlak Pacific Crest Trail. Organizuje i prowadzi duże międzynarodowe projekty podróżnicze, takie jak Bike Jamboree (sztafeta rowerowa dookoła świata) czy Afryka Nowaka. Kocha niedźwiedzie, pierogi i dobrą literaturę. Wielokrotnie nagradzana za swoje podróże, prelekcje i zdjęcia (m.in. Kolos, dwa wyróżnienia i dwie Nagrody Publiczności w Gdyni). Ukończyła dziennikarstwo oraz podyplomowe studia pisarskie na UJ.

TOMEK MICHNIEWICZ

Dziennikarz, reportażysta i fotograf, z plecakiem przemierzył kilkadziesiąt krajów. Mieszkał z Pigmejami Baka w szalasach pośrodku lasu deszczowego, eksplorował dżunglę północnego Laosu i wędrował pieszo przez Deltę Okawango. W Kambodży, wraz z organizacją Heritage Watch, tropił przemytników dzieł sztuki z XII wieku, a w Afryce brał udział w rozbiciu gangu przemytników kości słoniowej. Autor nagradzanych książek reportażowych: Samsara (2010), Gorączka. W świecie poszukiwaczy skarbów (2011), Swoją drogą (2014), Świat równoległy (2015), Chrobot. Życie najwykleszych ludzi świata (2018) oraz programów telewizyjnych i radiowych (m.in. „Trójka Przekracza Granice”).

Jury Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego

Nagrodzie patronuje zmarły w 2019 roku wieloletni członek Kapituły Kolosów, wybitny speleolog i znakomity pisarz, którego książki stały się inspiracją do własnych poszukiwań dla kilku pokoleń czytelników. Najciekawszą debiutancką książkę o podróżach wybiera jury w składzie: Anna Janowska, Piotr Strzeżysz, Grzegorz Kapla, Piotr Tomza. Fundatorem nagrody finansowej towarzyszącej NiMK jest Andrzej Ciszewski.

Jury konkursu FotoGlob

SYLWIA BUKOWICKA

Himalaistka, podróżniczka i fotografka, w roku 2002 pierwsza laureatka Nagrody im. Zawady, wyróżniona na Kolosach dwa lata później za zdobycie w odstępie zaledwie kilku tygodni dwóch ośmiotysięczników – Gaszerbruma II (8035 m) i Czo Oju (8201 m, wspólnie z Juanito Oiarzabalem). Fotografuje cyfrowo i analogowo, specjalizuje się w reportażu, dokumentacji i portretach.

JAN SIEMIŃSKI

Od ponad ćwierć wieku zajmuje się fotografią krajobrazową. W swoim dorobku ma kilkanaście wystaw (m.in. podczas Kolosów 2015), liczne publikacje w prasie polskiej i zagranicznej oraz szereg wygranych konkursów fotograficznych. Ma własny, charakterystyczny styl, a w swojej twórczości jest – jak sam mówi – konserwatystą. Mieszka w Gdańsku.

MAURZYCJUSZ ŚMIERZCHAŁSKI

Artysta, fotograf, designer i realizator filmowy. Jest współautorem dokumentu o Güntherze Grassie oraz kilku albumów fotograficznych, m.in. Gdynia pod żaglami oraz Uśmiechnij się, jesteś w Gdyni. Wykładowca fotografii oraz organizator warsztatów fotograficznych. Jego prace były prezentowane na wielu wystawach, m.in. w Polsce, w Wielkiej Brytanii oraz w Niemczech.

Laureaci Kolosów 1999–2021

KOLOSY 1999

Kopalnia Soli „Wieliczka”

- **Super Kolos:** Andrzej Zawada wraz z zespołem
- **Podróże:** Romuald Koperski
- **Żeglarstwo:** Janusz Kurbiel
- **Alpinizm:** Jacek Fluder, Stanisław Piecuch i Janusz Gołąb
- **Eksploracja jaskiń:** Andrzej Ciszewski wraz z zespołem
- **Wyczyn roku:** Krzysztof Starnawski

KOLOSY 2000

Kraków

- **Super Kolos:** Grupa kajakowa Canoandes '79
- **Podróże:** zespół pod kierownictwem Wojciecha Wiltosa
- **Żeglarstwo:** Jerzy Wąsowicz
- **Alpinizm:** Anna Czerwińska
- **Eksploracja jaskiń:** grupa grotolazów pod kierownictwem Daniela Olekcego
- **Wyczyn roku:** Janusz Bochenek
- **Nagroda dziennikarzy:** Michał Thlon, Piotr Różalski

KOLOSY 2001

Kraków

- **Super Kolos:** Ludomir Mączka
- **Podróże:** Łukasz Henzel i zespół
- **Eksploracja jaskiń:** Zbigniew Rysiecki
- **Wyczyn roku:** Sylwester Czerwiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Sylwester Czerwiński
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Sylwia Bukowicka

KOLOSY 2002

Gdynia

- **Super Kolos:** Ryszard Schramm
- **Podróże:** zespół pod kierownictwem Marka Tomalika
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Jacek Czyż
- **Eksploracja jaskiń:** grupa grotolazów z Nowego Sącza pod kierownictwem Marka Lorczyka
- **Nagroda dziennikarzy:** Jacek Karaś i Rafał Świętoniowski
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Tomasz Fiedorowicz
- **Wyczyn roku:** Kolosa nie przyznano

KOLOSY 2003

Gdynia

- **Super Kolos:** Stanisław Szwarc-Bronikowski
- **Podróże:** Kinga Choszcz i Radosław „Chopin” Siuda
- **Żeglarstwo:** Jacek Wacławski
- **Alpinizm:** Marcin Tomaszewski, Krzysztof Belczyński i Dawid Kaszlikowski
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Andrzej Urbańczyk
- **Nagroda dziennikarzy:** wyprawa kajakowa Himalayak 2003
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Maciej Ciesielski

KOLOSY 2004

Gdynia

- **Super Kolos:** Marek Kamiński i Wojciech Moskal
- **Nagroda Specjalna:** Mieczysław Parczyński
- **Podróże:** Arkadiusz Milczar
- **Żeglarstwo:** Jindřich Kuchejda, Michal Nešvara i Ivan Orel
- **Alpinizm:** Wyprawa zimowa na Sziszapangmę: Piotr Morawski, Simone Moro, Jacek Jawień, Dariusz Zaluski i Jan Szulc (kierownik)
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Jan Mela
- **Nagroda dziennikarzy:** Wyprawa zimowa na Sziszapangmę
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Dominik Bac, Sławek Skalmierski i Jacek Wacławski

KOLOSY 2005

Gdynia

- **Super Kolos:** Kazimierz Kowalski
- **Nagroda Specjalna:** Andrzej Urban
- **Podróże:** Piotr Opacian
- **Żeglarstwo:** Barbara Królikowska
- **Alpinizm:** Marcin Miotk
- **Eksploracja jaskiń:** wyprawa zorganizowana przez Sekcję Tatarnictwa Jaskiniowego Klubu Wysokogórskiego Kraków
- **Wyczyn roku:** Jakub Postrzygacz
- **Nagroda dziennikarzy:** Piotr Opacian
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** grupa młodych grotolazów na projekt Hagengebirge 2006

KOLOSY 2006

Gdynia

- **Super Kolos:** Krzysztof Wielicki
- **Nagroda Specjalna:** Kinga Choszcz
- **Podróże:** Mikołaj Książek, Katarzyna Gembałik
- **Żeglarstwo:** Tadeusz Natanek
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Grzegorz Szyszkowski
- **Nagroda dziennikarzy:** Romek i Jonasz Zańko
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Adam Pustelnik

KOLOSY 2007

Gdynia

- **Super Kolos:** Krzysztof Baranowski
- **Nagroda Specjalna:** Marek Kaczanowski, Maciej Łęgowski i członkowie 7. Gdańskiej Integracyjnej Drużyny Harcerskiej Keja
- **Podróże:** Anna i Jakub Urbańczyk
- **Żeglarstwo:** Załoga jachtu „Stary”
- **Alpinizm:** Łukasz Depta, Piotr Głuszek i Wojciech Kozub
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Lech i Wojciech Flaczyński
- **Nagroda dziennikarzy:** Lech i Wojciech Flaczyński
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Sławek Kunc i Piotr Tomza

KOLOSY 2008

Gdynia

- **Super Kolos:** Krystyna Chojnowska-Liskiewicz
- **Nagroda Specjalna:** Marek Kalmus
- **Podróże:** Jakub Pająk
- **Żeglarstwo:** Tomasz Lewandowski
- **Alpinizm:** Kinga Baranowska
- **Eksploracja jaskiń:** Wielkopolski Klub Tatarnictwa Jaskiniowego
- **Wyczyn roku:** Marek Klonowski i Tomasz Mackiewicz
- **Nagroda dziennikarzy:** Henryk Widera
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Członkowie AKT Watra

KOLOSY 2009

Gdynia

- **Super Kolos:** Andrzej Ciszewski
- **Nagroda Specjalna:** Michał Gąsiorowski i Tomasz Gorazdowski
- **Podróże:** Magdalena Nitkiewicz i Paweł Opaska
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploracja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Arkadiusz Mytko
- **Nagroda dziennikarzy:** Arkadiusz Mytko
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Wojciech Kozub

KOLOSY 2010

Gdynia

- **Super Kolos:** Piotr Pustelnik
- **Nagroda Specjalna:** Jarosław Frąckiewicz
- **Podróże:** Magdalena Skopek
- **Żeglarstwo:** Jerzy Radomski
- **Alpinizm:** Simone Moro, Denis Urubko, Cory Richards
- **Eksploracja jaskiń:** Artur Kozłowski
- **Wyczyn roku:** Sylwester Czerwiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Jerzy Radomski
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Tomasz Kowalski

KOŁOSY 2011

Gdynia

- **Super Kolos:** Aleksander Doba
- **Nagroda Specjalna:** Sztafeta Afryka Nowaka
- **Podróże:** Paweł Kilen
- **Żeglarstwo:** Bronisław Radliński
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploatacja jaskiń:** Wyprawa Hoher Göll 2011
- **Wyczyn roku:** Piotr Kuryło
- **Nagroda dziennikarzy:** Piotr Kuryło
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Aleksandra Dzik

KOŁOSY 2012

Gdynia

- **Super Kolos:** Henryk Jaskuła
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Andrzej Muszyński
- **Żeglarstwo:** Tomasz Cichocki
- **Alpinizm:** Wyprawa zimowa na Gaszerbrum I
- **Eksploatacja jaskiń:** Członkowie Sekcji Grotolazów Wrocław i Sekcji Speleologicznej „Niedźwiedzie”
- **Wyczyn roku:** Kolosa nie przyznano
- **Nagroda dziennikarzy:** Anna Baran
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Andrzej Muszyński

KOŁOSY 2013

Gdynia

- **Super Kolos:** Krzysztof Birkenmajer
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Kazimierz, Noe i Nel Ludwiński
- **Żeglarstwo:** Ryszard Wojnowski i załoga jachtu „Lady Dana 44”
- **Alpinizm:** Marcin Tomaszewski i Marek Raganowicz
- **Eksploatacja jaskiń:** Marcin Gala
- **Wyczyn roku:** Michał Kozok
- **Nagroda dziennikarzy:** Dominik Szmajda, Andrzej Kozłowski, Maciej Mizgajski, Michał Rogacki
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Grzegorz Gontarz, Szymon Gontarz, Piotr Zaśko

KOŁOSY 2014

Gdynia

- **Super Kolos:** Janusz Kurczab
- **Nagroda Specjalna:** Aleksander Doba
- **Podróże:** Piotr Strzeżysz
- **Żeglarstwo:** Ryszard Wojnowski
- **Alpinizm:** Adam Pustelnik
- **Eksploatacja jaskiń:** Sopocki Klub Tatarnictwa Jaskiniowego i Sekcja Grotolazów Wrocław
- **Wyczyn roku:** Sebastian Kawa
- **Nagroda dziennikarzy:** Krzysztof Gutteter, Eliza Kugler, Paula Rettinger-Wietosko, Krzysztof Podnieśniński i Marta Źuchowska
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Grzegorz Gawlik

KOŁOSY 2015

Gdynia

- **Super Kolos:** Wojciech Jacobson
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Kolosa nie przyznano
- **Żeglarstwo:** Piotr Kuźniar i załoga „Selma Expeditions”
- **Alpinizm:** Marcin Rutkowski, Wojciech Ryczer i Rafał Zajęc
- **Eksploatacja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Dawid Andres i Hubert Kisiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Tomasz Owsiany
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Michał Woroch i Maciej Kamiński

KOŁOSY 2016

Gdynia

- **Super Kolos:** Janusz i Joëlle Kurbielowie
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Małgorzata Jarmułowicz i Zygmunta Leśniak
- **Żeglarstwo:** Szymon Kuczyński
- **Alpinizm:** Andrzej Bargiel
- **Eksploatacja jaskiń:** Krzysztof Starnawski
- **Wyczyn roku:** Małgorzata Wojtaczka
- **Nagroda dziennikarzy:** Tomasz Jakimiuk
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Maciej Stromczyński i Grzegorz Ozimiński
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Ryszard Pawłowski

KOŁOSY 2017

Gdynia

- **Super Kolos:** Anna Czerwińska
- **Nagroda Specjalna:** Henryk Widera
- **Podróże:** Norbert Pokorski i Marek Potchowski
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Marek Raganowicz
- **Eksploatacja jaskiń:** Speleoclub Wrocław
- **Wyczyn roku:** Aleksander Doba
- **Nagroda dziennikarzy:** Krzysztof Story
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Tomasz Owsiany
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Lech Flaczyński

KOŁOSY 2018

Gdynia

- **Super Kolos:** Richard Konkolski
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Kamila Kielar
- **Żeglarstwo:** Szymon Kuczyński
- **Alpinizm:** Andrzej Bargiel
- **Eksploatacja jaskiń:** Michał Ciszewski, Marcin Czart, Agata Klewar, Andrzej Porębski, Ewa Wójcik
- **Wyczyn roku:** Michał Woroch, Maciej Kamiński
- **Nagroda dziennikarzy:** Pamela i Krzysztof Kaczmarek
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Jacek Matuszek
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Ryszard Teisseyre

KOŁOSY 2019

Gdynia

- **Super Kolos:** Ryszard Pawłowski
- **Nagroda Specjalna:** Nagrody nie przyznano
- **Podróże:** Adela Tarkowska i Krzysztof Józefowski
- **Żeglarstwo:** Joanna Pajkowska
- **Wyczyn:** Agnieszka Dziadek
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Krzysztof Story
- **Nagroda Wiecznie Młodzi:** Anita Pogorzelska
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Cezary Borowy

KOŁOSY 2020

Gdynia

- **Super Kolos:** Ryszard Gajewski, Maciej Pawlikowski
- **Nagroda Specjalna:** Marian Bała
- **Podróże:** Angelika Milli, Ingis Milli, Iyan Milli, Mo Abdouhahab
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Filip Babicz
- **Eksploatacja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Maciej Besta
- **Nagroda dziennikarzy:** Maciej Besta
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Maciej Besta
- **Nagroda Wiecznie Młodzi imienia Aleksandra Dobry:** Wojciech Dąbrowski
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Rafał Wierzbiński

KOŁOSY 2021

Gdynia

- **Super Kolos:** Joanna Pajkowska
- **Nagroda Specjalna:** Wacław Liskiewicz, Jerzy Knabe
- **Podróże:** Mateusz Wrzaidło
- **Żeglarstwo:** Kolosa nie przyznano
- **Alpinizm:** Kolosa nie przyznano
- **Eksploatacja jaskiń:** Kolosa nie przyznano
- **Wyczyn roku:** Piotr Wilk
- **Nagroda dziennikarzy:** Ola Mae
- **Nagroda imienia Andrzeja Zawady:** Anna Hajdukowicz
- **Nagroda Wiecznie Młodzi imienia Aleksandra Dobry:** Maciej Krzeptowski
- **Nagroda imienia Macieja Kuczyńskiego:** Dorota Filipiak

Piątek, 24 marca 2023 roku

FOTOPLASTYKON | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: ŻEGLARSTWO I PODRÓŻE

PROWADZĄCY: DARIUSZ PODBERESKI

11.00–11.05

OTWARCIE 25. OSPŻiA oraz KOŁOSÓW (za rok) 2022

11:05–13:20 | BLOK I | FOTOPLASTYKON

11:05–11:35

Arktyczna przygoda pod żaglami: Spitsbergen – Grenlandia - Islandia

ŁUKASZ GRUSZKA, SŁAWOMIR SKALMIERSKI

Wyprawa w 8-osobowym składzie na pokładzie jachtu Hi Ocean One. Trwała prawie miesiąc, a jej uczestnicy m.in. odwiedzili stację polarną Hornsund na Spitsbergenie, wspinali się na wulkan Beerenberg na wyspie Jan Mayen, żeglowali fiordami wokół wysp grenlandzkiego wybrzeża, odwiedzili opustoszałą osadę rybacką, nurkowali w lodowatych wodach, a na deser, po przepłynięciu ok. 2 tysięcy mil i zejściu na ląd, objechali Islandię samochodem.

11:40–12:10

Świat cyrku: żonglerzy i ludzie drogi

DANUTA ONYSZKIEWICZ

Nietypowa opowieść, choć – jak to na Kolosach – i o ludziach, i o miejscach, i o drodze. Zafascynowana sztuką żonglerską Danuta Onyszkiewicz przez kilka lat jeździła po całej Europie, by na festiwalach i spotkaniach cyrkowych przyglądać się występom i życiu artystów – również poza sceną ich zwykłe dużych, kolorowych namiotów. Wspólnie z nimi mieszkała,

trenowała i dzieliła troski. Na czym polega sztuka żonglerska? Dlaczego jest tak trudna do opanowania? Czy żonglerzy żyją tylko z występów ulicznych? Co artystów cyrkowych łączy, a co ich dzieli? O tym wszystkim dowiemy się od autorki...

oryginalnej pracy dyplomowej o kulturze żonglerów napisanej w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego

12:15–12:45

Autostopem przez Amerykę

KRZYSZTOF ŻAKOWICZ

Cztery miesiące samotnej, nieśpiesznej podróży autostopem przez Kanadę, Alaskę i zachodnie stany USA. Krzysztof Żakowicz delektował się wolnością absolutną, zachwycał pięknem natury oraz ludzką otwartością i dobrocią. Pływał w trzech oceanach, wędrował w górskim śniegu i pustynnym piachu, spływał rwącą rzeką, a także brał udział – co prawda jako pasażer – w wyścigu samochodowym. Choć budżet miał skromny, nie odmówił sobie też gry w pokera w słynnym kasynie Bellagio w Las Vegas. Podziwiał kanadyjskie Góry Skaliste, wielkie sekwoje, sławne kaniony, łuki skalne, gejzery i gorące źródła. Doświadczał Ameryki tak, jak należy: intensywnie, nie stroniąc od przygód i szalonych znajomości, w drodze. Łącznie przemierzył ponad 30 tysięcy kilometrów.

Duża Sala, Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8
wstęp wolny

12:50–13:20

Fyzyk w podróży. 10 lat w Ameryce Łacińskiej

WOJCIECH GANCZAREK

Tto była podróż totalna: ponad 9 lat rowerowej włóczęgi po Ameryce Południowej i Środkowej. Wszystko zaczęło się niewielkiej wiosce zapatystów w stanie Chiapas: Wojciech miał wtedy 25 lat, kolarzówkę i był głodny świata. Wraz z upływem lat dał się ponieść Ameryce, drodze, ludziom, których na niej spotykał, problemom krajów regionu i nieoczywistej historii kontynentu. Na swoim starym rowerze ze stalową ramą przejechał w sumie ok. 50 tysięcy kilometrów.

Ale to nie fizyczny dystans stanowił o istocie tej podróży. Może najistotniejszym osiągnięciem było nie tyle dojechać do Ushuai, na ten symboliczny koniec świata, co złać się z otoczeniem. Być „jednym z”, a więc nie tylko obserwować, poznawać i analizować nieznaną kłęb, ale i brać aktywny udział w jego życiu: nagrywać film o Paragwaju kierowany do Paragwajczyków, szukać zagubionej tożsamości razem z Argentyńczykami, tęsknić za Wenezuelą lepiąc arepy i nucąc tonady. Na koniec pozostaje pytanie, czy to rzeczywiście koniec. I czy z takiej podróży da się naprawdę wrócić.

13:20–13:40 | PRZERWA |

13:40–16:30 | BLOK II |
FOTOPLASTYKON

13:40–14:10

Automobilem dookoła świata. Wyprawa Jerzego Jelińskiego 1926-1928

DOROTA I DARIUSZ GROCHALOWIE

Opowieść o zapomnianej przez długie lata, pionierskiej i romantycznej podróży pierwszego Polaka, który okrążył świat samochodem. W połowie lat 20. XX wieku Jerzy Jeliński, marynarz i weteran wojny polsko-bolszewickiej, wpadł na szalony pomysł i przekonał do jego realizacji trzech śmiałków: Eugeniusza Smosarskiego, Brunona Bredschneidera oraz Jana Ładę. Specjalnie przystosowanym przez Centralne Warsztaty Samochodowe samochodem, z błogosławieństwem Związku Harcerstwa Polskiego, w 1926 roku Polacy wyruszyli w trasę, której przejechanie zabrało ponad dwa lata (w całości uczestniczył tylko Jeliński): najpierw do Włoch, potem przez Sycylię do Tunisu, dalej do Casablanki, stamtąd statkiem do USA gdzie nastąpiła wymiana ford na buicka master six,

potem przez Hawaje do Japonii, wzdłuż wybrzeża Azji z przystankami w Hongkongu, Singapurze i na Cejlonie, aż do Marsylii i znów łądem do Polski. W Warszawie powracającego z wyprawy Jelińskiego witały tłumy, a sam bohater został przyjęty przez prezydenta Mościckiego i marszałka Piłsudskiego.

14:15–14:45

Transjordania – pieskie życie rowerzysty

MARCIN KORZONEK

Znany z niebanalnych pomysłów Marcin Korzonek, który za swoje rowerowe wyprawy już dwukrotnie otrzymywał na Kolosach wyróżnienie w kategorii Wyczyn, tym razem wybrał się zimą do Jordani. Trasa jego podróży z północy kraju nad Morze Czerwone – łącznie ponad 700 kilometrów – wiodła częściowo szlakiem Jordan Bike Trail, dlatego dobry asfalt przeplatał się na niej z drogami szutrowymi, nie zabrakło też odcinków ekstremalnie stromych. I chociaż Jordania kojarzy się raczej z pustyniami niż z górami, to podczas tej wyprawy podjazdów było więcej niż w Himalajach. Psów też. Po drodze autor odwiedził słynne miejsca, takie jak Al-Karnak, Dżarasz, Madaba czy Petre, a zwieńczeniem wyprawy był rowerowy przejazd przez piaszczyste szlaki na pustyni Wadi Rum.

14:50–15:20

Rybka po Atlantyku. Trzy lata rodzinnego żeglowania

MAŁGORZATA, KRZYSZTOF, ANNA I STANISŁAW RYBICKY

Przygotowania rodziny Rybickich do tej wyprawy trwały kilka lat. Małgorzata i Krzysztof, razem z Anią i Stasiem (wtedy odpowiednio 3 i 6 lat) w rejs życia wyruszyli jesienią 2019 roku. Sprzedali niemal wszystko, przeprowadzili się na jacht (Rybka – nazwa nie powinna być zaskoczeniem), przepłynęli Atlantyk, w planach mieli Pacyfik i... wybuchła pandemia. Z rejsu dookoła świata musieli więc zrezygnować, ale nie zamierzali zrezygnować z marzeń. Zostali na Atlantyku i żeglując od Trynidadu po Bahamy, penetrowali zakamarki karaibskich wysp. Przez niemal trzy lata przepłynęli prawie 17 tysięcy mil morskich, odwiedzili ponad 130 kotwicowisk i aż 84 wyspy w 11 krajach. Rejs zakończyli w 2022 roku w Nowym Jorku (pod Statuą Wolności), gdzie sprzedali jacht i skąd wrócili do Polski. Przeżyli rodzinne cudowne chwile, mnóstwo się nauczyli od siebie i od innych, poznali wspaniałych ludzi, widzieli najpiękniejsze miejsca i – tak jak sobie zaplanowali – doświadczili prawdziwej przygody.

15:25–15:55

Niespełnienia

PIOTR STRZEŻYSZ

Czym jest porażka w podróży? Niedojechaniem do celu? Niespełnieniem oczekiwań? Zawodem wywołanym wypadkiem, kolizją, kradzieżą bądź napadem? Czy aby podróż była udana, zawsze musi być zwierzeniem czyichś marzeń i zaspokojeniem oczekiwań? A może wartość każdego podejmowanego wysiłku – nie tylko w podróży, ale i w życiu – najsilniej wyznacza to, czego nie udało się zrealizować? Piotr Strzeżysz, żywa legenda Kolosów, spróbuje odpowiedzieć na te pytania na przykładzie własnych „porażek”, które przydarzyły mu się w ciągu kilkudziesięciu lat jeżdżenia po świecie, począwszy od pierwszej próby przejechania Polski rowerem, a skończywszy na ostatniej, przerwanej podróży po Stanach Zjednoczonych.

16:00–16:30

Rejs na Svalbard. W poszukiwaniu arktycznej oazy

MATEUSZ WRAZIDŁO, DOMINIK BAC

Niegościnnie wybrzeża Svalbardu od wieków były milczącymi świadkami ryzykownych wyczynów wielu pokoleń polarnych eksploratorów. Choć w ostatnich dekadach ten arktyczny przyczółek stopniowo zmieniał się w coraz łatwiej dostępną atrakcję dla turystów łaknących niecodziennych doznań, większość jego obszaru pozostaje niedostępna, zaś pozornie dobrze poznane wyspy nadal kryją miejsca pełne tajemnic czekających na zbadanie. W lipcu 2022 roku międzynarodowa załoga (w której składzie znalazł się m.in. pisarz Szczepan Twardoch) zebrała się w Longyearbyen, by na pokładzie jachtu udać się na eksplorację trudno dostępnych obszarów archipelagu. Celem wyprawy było dotarcie do północnych rejonów Svalbardu i udokumentowanie unikalnej, arktycznej przyrody, w szczególności zaś dotarcie do „oazy” arktycznej bioróżnorodności w sąsiedztwie Wijdefjorden w poszukiwaniu najbardziej na północ wysuniętych siedlisk mięsożernej rośliny - *Pinguicula alpina*.

16:30–16:50 | PRZERWA

Duża Sala, Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8
wstęp wolny

16:50–19:05 | BLOK III | NOMINACJE: ŻEGLARSTWO | NAGRODA WIECZNIE MŁODZI IM. A. DOBY

16:50–17:20

Rejs szlakiem wielkich Polaków – z Azorów do Gdyni

ANDRZEJ W. PIOTROWSKI

Kontynuacja przerwanej dwa lata temu wyprawy szlakiem wybitnych rodaków z Chicago do Polski po przerwie spowodowanej pandemią. Tym razem w formule rejsu solo (etap przez USA, Kanadę i Atlantyk był załogowy). Andrzej W. Piotrowski na 14-metrowym jachcie Kpt. Wagner II wyruszył w trasę 14 czerwca z Azorów. Już czwartego dnia wyprawy doświadczył ciężkiego sztormu, co zmusiło go do korekty kursu, ale nie do rezygnacji. Płynąc przez Zatokę Biskajską, La Manche, Morze Północne i duńskie cieśniny wokół Jutlandii, w końcu dozeglował na Bałtyk. W Gdyni, porcie, z którego w 1932 roku w podróż dookoła świata wypłynął na swojej Zjawie patron jachtu Piotrowskiego Władysław Wagner, żeglarz zameldował się 24 lipca po pokonaniu 3 tysięcy mil morskich.

17:25–17:55

Co Inuita trzyma w lodówce, czyli rejs po Zatoce Hudsona

MACIEJ SODKIEWICZ, EWA BANASZEK

Bywalec Kolosów Maciej Sodkiewicz i jego załoga marzenie mieli dość nietypowe – chcieli się przekonać, co Inuiti trzymają w lodówkach. Albo, nie wdając się w aż takie szczegóły, jak wygląda dziś kultura inuickich myśliwych mieszkających nad Zatoką Hudsona. Na wodach tego ogromnego akwenu jachty pojawiają się niezmiernie rzadko, a już prawdopodobnie nigdy nie było tam jachtu pomarańczowego. Aż do lata 2022. Nic więc dziwnego, że badania terenowe podczas tego rejsu prowadzili nie tylko Polacy nad Inuitami, ale – z niemniejszą ciekawością – Inuiti nad Polakami. W trakcie wyprawy jacht Inatiz przemierzył łącznie prawie 11 tysięcy mil morskich, z czego ponad 4 tysiące po wodach Arktyki Kanadyjskiej, stał się też pierwszą jednostką pod polską banderą, która zeglowała po wodach Basenu Foxa położonego między Zatoką Hudsona a Ziemią Baffina.

18:00–18:30

Tam, gdzie rodzą się sztormy. Jachtem wzdłuż Aleutów

MICHAŁ PALCZYŃSKI, ALEKSANDRA RAPP

Prawie 9 tysięcy mil morskich żeglugi, 103 dni poza cywilizacją, dwie osoby i jeden jacht. Latem 2022 roku Ola i Michał swoim „jachtodomek” Crystal postanowili zwiedzić odległy i trudno dostępny archipelag Aleutów – wysp ciągnących się łukiem od Kamczatki aż po Alaskę przez ponad tysiąc mil i oddzielających Morze Beringa od Oceanu Spokojnego, obecnie niemal zupełnie niezamieszkanymi. Historia i przyroda tego magicznego i surowego miejsca są nietuzinkowe, ale za dotarcie do niego trzeba zapłacić swoją cenę – pogoda jest zmienna i nieprzewidywalna, co potwierdzają lokalne legendy, według których to właśnie na Aleutach rodzą się wiatry i sztormy.

18:35–19:05

Fuegia na wodach Patagonii. Śladami Roberta FitzRoya i Karola Darwina

HENRYK WOLSKI

Przed kilkunastoma laty, w 200. rocznicę urodzin Karola Darwina i 150. rocznicę wydania dzieła O powstawaniu gatunków, Henryk Wolski wraz z przyjaciółmi odbył rejs wzdłuż wybrzeży Ziemi Ognistej repliką wiosłowej łodzi wielorybniczej – dokładnie takiej, jakich używała załoga dowodzonego przez kpt. Roberta FitzRoya HMS Beagle, której jednym z członków był Darwin. To właśnie podczas tamtej wyprawy w 1833 roku w umyśle młodego przyrodnika zrodziła się koncepcja, która po latach przyjęła kształt teorii ewolucji. Henryk Wolski jednak nie tylko przypomni rejs śladami Brytyjczyków, ale opowie też o planach, jakie ma wobec Fuegii, która tak świetnie sprawdziła się na południowych wodach. Tym razem w ramach swojego nowego projektu żeglarsko-historycznego będzie z jej pokładu poszukiwał śladów Ranów, dawnych Słowian, zamieszkujących kiedyś wyspę Rugię.

19:05-19:20 | PRZERWA

Duża Sala, Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8
wstęp wolny

19:20-21:35 | BLOK IV | NOMINACJE: PODRÓŻE/ NAGRODA IM. ANDRZEJA ZAWADY

19:20-19:50

Loverowi: Wyprawa rowerowa do kraju, który już nie istnieje

DANIEL SIENKIEWICZ, ALEKSANDRA SZCZEPAŃSKA

Zainspirowani książką Bernarda Newmana Rowerem przez II RP Ola i Daniel postanowili powtórzyć wyprawę jej autora sprzed prawie stu lat. I choć kraj, przez który jechał Newman, już przecież nie istnieje, oni nie zamierzali się tym zrażać. W ciągu 78 dni przejechali ponad 5,5 tysiąca kilometrów. Na rowerach, które stały się dla nich swoistymi wehikułami czasu, sprawdzili, jak (i czy aż tak bardzo) zmieniły się w Polsce od 1934 roku krajobrazy, ludzie, kultura i... drogi rowerowe. Jechali z książką w rękę, a historia niejednokrotnie się powtarzała. Czasem wchodzili w polemikę z brytyjskim dziennikarzem, a czasem musieli przyznawać mu rację. Większość nocy w trasie spędzili pod namiotem, bywało, że dawali się zaskoczyć (najbardziej przez wrześniowy mróz na Litwie), nie udało im się tylko przespaciać na stogu siana. Może na następnej wyprawie?

19:55-20:25

GR11 - hiszpański szlak długodystansowy

ANDRZEJ SOŁODUSZKIEWICZ

Ostatniego, wyjątkowo upalnego lata Andrzej Sołoduszkiewicz spakował namiot, słomkowy kapelusz i wyruszył do Hiszpanii, by zmierzyć się z biegnącym przez całe Pireneje szlakiem długodystansowym GR 11. Maszerując Transpirenaicą przez 51 dni w otoczeniu monumentalnych trzytysięczników odwiedził przepiękne rezerваты i parki narodowe oraz doświadczył ekstremalnie wysokich temperatur i gwałtownych burz. Przeprawa przez góry kosztowała go mnóstwo sił, przyplacił ją też kilkoma kontuzjami. Jednak ta licząca 850 km droga z Katalonii do Kraju Basków, przyniosła przede wszystkim wiele radości, spokoju i jedyne w swoim rodzaju uczucie bliskości z naturą.

20:30-21:00

Karozela z endemitami. Od Nowej Gwinej przez Kolumbię do RPA

KAROLINA GAWONICZ, MACIEJ ŁUKASZEWICZ, MICHAŁ ŁUKASZEWICZ

Endemity to gatunki, których poza ściśle ograniczonym obszarem występowania nie znajdziemy nigdzie indziej na świecie. Sfotografowanie stu gatunków ptaków należących do tej kategorii w ich naturalnym środowisku zajęło Michałowi Łukaszewiczowi aż 7 lat. Przygoda, która rozpoczęła się od obserwacji tańców godowych rajskich ptaków na Nowej Gwinej, poniosła go przez stepy Patagonii i lasy mgliste Kolumbii aż do Republiki Południowej Afryki. To właśnie w tym kraju, w regionie Klein Karoo, zakończył on swój projekt, organizując tam międzypokoleniową wyprawę rowerową, na którą zabrał swojego ojca Macieja. Poszukując wraz z nim ostatnich trzech gatunków, chciał mu pokazać, w jaki sposób postrzega i rozumie naturę. A dlaczego w ogóle endemiczne ptaki są tak ważne, ciekawe i czego możemy się od nich nauczyć?

21:05-21:35

Życie codzienne Berberów w obliczu zmian klimatycznych

KRZYSZTOF KRYGIER

Krótką, ale intensywną podróż do południowego Maroka, której celem było przyjrzenie się wpływowi zmian klimatycznych na życie mieszkańców tych obszarów, które są najbardziej narażone na błyskawicznie postępujące pustynnienie. Krzysztof Krygier zdobył zaufanie Wolnych Ludzi, jak nazywają siebie Berberowie, nocował w ich namiotach na pograniczu marokańsko-algierskim i poznawał ich trudną codzienność. Podróżował drogą tysiąca kaza na południu kraju, przemierzył wąwozy Dades Gorges i Todra, odwiedził również dolinę rzeki Drâa. Nie zamierza na tym poprzestać i planuje już kolejną wyprawę – w rejon dawnego Jeziora Aralskiego do Uzbekistanu, gdzie wpływ destrukcyjnej działalności człowieka na przyrodę widoczny jest jeszcze bardziej.

Sobota, 25 marca 2023 roku

NOMINACJE: PODRÓŻE | WYCZYN | FINAŁ (I)

PROWADZĄCY: WŁODEK RASZKIEWICZ

10:00–13:25 | BLOK V | NOMINACJE: PODRÓŻE

10:00–10:30

Rowerem z Meksyku do Boliwii

WIKTOR TROJANOWSKI

To była spontanicznie zaplanowana (sic!) rowerowa wyprawa, która zaczęła się w sposób zupełnie nieplanowany i niemal najgorszy z możliwych (skradzione dokumenty i gotówka), a jednak okazała się przygodą życia. Wiktor Trojanowski i Wojciech Ziolo spędzili w podróży blisko rok. Ich brody rosły, a kilometrów przybywało: z południa Meksyku, przez Gwatemalę, Salwador, Honduras, Nikaraguę, Kostarykę, Panamę, Kolumbię, Ekwador i Peru dotarli aż do Boliwii. Łącznie przemierzali blisko 10 tysięcy kilometrów, moczyli stopy w dwóch oceanach, podziwiali piękne plaże, malownicze jeziora, rzeki, strumienie, pustynie, doliny i góry. Kosztowało ich to niemało wysiłku, za to pozwoliło poznać dziesiątki niezwykłych ludzi i... samych siebie.

10:35–11:05

Ekspedycja Makombe. Kajakiem przez zachodni Kamerun

DOMINIK SZMAJDA

Rzeka Makombe płynie przez pierwotne lasy deszczowe w zachodnim Kamerunie. Na wielu odcinkach ma charakter górski, a pokonanie jej bystrzy wymaga nie lada umiejętności

i doświadczenia. Uczestnicy wyprawy zorganizowanej przez Dominka Szmajdę, świetnie znanego kolosowej publiczności z licznych, znakomitych prezentacji, po afrykańskich rzekach poruszali się na packraftach, czyli bardzo lekkich dmuchanych kajakach. Oprócz Makombe spłynęli również odcinki Nkam, Dibamby oraz Inoubou. Spotkali krokodyle, biwakowali w miejscach, gdzie bywają słońce, i zachwycali się (wciąż jeszcze) dziką przyrodą – być może w ostatnim momencie, nim ugnie się ona przed ludzką chciwością.

11:10–11:40

Projekt Tygrys

KRZYSZTOF STORY

Bohater opowieści laureata Nagrody im. Andrzeja Zawady to jeden z największych drapieżników na Ziemi. Choć tygrysy zna każde dziecko, na wolności żyje dziś zaledwie około 4 tysiące tych kotów. Na całej planecie! Jak te majestatyczne zwierzęta mogą przetrwać w świecie zdominowanym przez ludzi? Krzysztof Story szukał odpowiedzi na to pytanie, odwiedzając rezerваты, parki narodowe i azyle dzikich zwierząt w Indiach. Rozmawiał ze strażnikami, naukowcami, ale i rolnikami oraz byłymi kłusownikami. Obserwował zbieraczy chrustu, wiejskich lekarzy i spółdzielnie kobiet, które zarabiają na sobie bez wycinek i zabijania zwierząt. Przyglądał się też zagrożeniom: nielegalnemu górnictwu, budowie tam na rzekach i handlowi tygrysią kością na potrzeby alternatywnej medycyny. Projekt Tygrys to historia o pięknej przyrodzie, którą tak rzadko umiemy skutecznie chronić, choć przecież jest nam niezbędna do życia.

Duża Sala, Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8
wstęp wolny

11:45–12:15

Ameryka Południowa na motocyklach i... skiturach

IZABELA HANDEREK, NICOLAS CASTERMANS

Miała być tylko Kolumbia – bo jako pierwsza otworzyła swoje granice po pandemii – raczej na krótko i wcale nie na motocyklach. Pomysł na taki środek transportu pojawił się dopiero w trakcie podróży. Podobnie jak i ten, by na Kolumbii nie kończyć i jechać dalej. Izabela i Nicolas w trakcie całej wyprawy przemierzili ponad 23 tysiące kilometrów. „Tak nam się podobało, co robiliśmy, że po prostu jechaliśmy na południe” – mówią. Jazdę na motocyklach przez Kolumbię, Ekwador, Peru, Boliwię, Chile aż do Argentyny urozmaicali sobie wspinaczką na niektóre andyjskie szczyty oraz... zjazdami na skiturach. Udało im się to na Pequeño Alpamayo i Mururacsi w Boliwii oraz na Cerro Madsen, Cerro Vespigiani i Cerro Creston w Patagonii.

12:20–12:50

Przeźren i pustka Płaskowyżu Anabarskiego

MACIEJ BESTA

Płaskowyż Anabarski, położony w najbardziej na północ wysuniętej części Wyżyny Środkowosyberyjskiej, to obszar wyjątkowy – oddalony o setki kilometrów od najbliższych wiosek, liczy sobie ponad 3 miliardy lat i „pamięta” czasy archaiku. Maciej Besta, nagradzany już na Kolosach za wyprawę w najtrudniej dostępne, nieodwiedzane właściwie przez nikogo innego zakątki północnej i wschodniej Syberii oraz Arktyki, przebył Płaskowyż Anabarski ze wschodu na zachód. Wiązało się to najpierw z pieszym przejściem bagnistej i trudnej do przebycia tajgi, gdzie nieraz najłatwiej było iść w nurcie pod prąd porywistej rzeki, ciągnąc za sobą plecak umiejscowiony na pontonie. Następnie, przez pustkowią tundry, dotarł do górnego biegu niezwykle malowniczej rzeki Kotuykan, którą spłynął dalej na zachód ponad 400 km niesionym wcześniej w plecaku ultralekkim pontonem. Po drodze napotkał koczujących w tundrze pasterzy reniferów, z którymi spędził kilka niezwykle interesujących dni.

12:55–13:25

Szlak jedwabiu i kadzidła. Rodzinna podróż... wozem strażackim

MAGDALENA MAIN-KNORN

Polsko-niemiecka rodzina z wioski Mönchwinkel w Brandenburgii przygotowywała się do tej podróży dwa lata. Kolejne dwa Magdalena i Jan, para geografów, oraz Leo i Antonia, ich dzieci, spędzili już w drodze. Ich domem na kółkach stał się... stary wóz strażacki zamieniony w kampera. Przemierzali nim 50 tysięcy kilometrów po drogach i bezdrożach dawnego Jedwabnego Szlaku w kierunku starożytnej Persji, od Kaukazu do pustyni Ar-Rab al-Chali. Zanurzyli się w orientalnej kulturze, poznali wspaniałych ludzi, wędrowali do górskich jezior, tańczyli – to punkt obowiązkowy – na kurdyjskim weselu, przetrwali burze piaskowe, pływali z delfinami, a także – last but not least – wystąpili w tureckiej telewizji.

13:25–13:45 | PRZERWA

13:45–16:35 | BLOK VI | NOMINACJE: WYCZYŃ

13:45–14:15

Z oceanu nad morze przez góry i burze. Pireneje szlakiem HRP

JERZY LEO

Ta podróż rozpoczęła się od kąpieli w Oceanie Atlantyckim. Potem rzeczy działy się już nad poziomem morza: 52 dni, łącznie 44 kilometry przewyższeń i 800 kilometrów marszu przez Francję, Hiszpanię i Andorę szlakiem Haute Randonnée Pyrénéenne. Jerzy Leo w drodze przez Pireneje mierzył się z falami upałów i dziesiątkami burz. Czasem się gubił, co raz sprawiło, że jeden kraj przemierzył „na nosa”, bez mapy. Przyglądał się topniejącym lodowcom, poznał korzyści wdrapania się na szczyt jako ostatni i przekonał się, że dziesięć paczek chipsów w plecaku to wcale nie taki zły pomysł. Na końcu wyprawy znów wykapał się w morzu – tym razem Śródziemnym.

14:20–14:50

Wpław wokół Manhattanu i przez Loch Ness

PIOTR BIAKOWSKI

Ekstremalne wyzwanie, szczytny cel i wyjątkowy śmiałek. Piotr Białkowski należy do światowej czołówki pływaków długodystansowych. W 2021 roku przepłynął wpław kanał La Manche, bierze udział w licznych zawodach, a szczególne upodobanie znajduje w pływaniu w niskich temperaturach. W ubiegłym roku postarał się podwójnie. Najpierw pokonał 37 km przez słynne Loch Ness, a następnie opłynął Manhattan – 49,5 kilometra rzekami Hudson, Harlem oraz East River. W szkockim jeziorze nie spotkał co prawda potwora, ale i tak musiał uciekać – przed czasem. Każda kolejna minuta (z łącznej 12 godzin i 14 minut) spędzona w wodzie o temperaturze poniżej 15°C była trudniejsza. Nie to, co w Nowym Jorku, gdzie woda miała „aż” o stopień więcej. Białkowski, który przy okazji obu przedsięwzięć nagłaśniał charytatywne zbiórki Fundacji Ronalda McDonalda, pływa w formule open water – ubrany wyłącznie w czepek, okulary i slipki, z ciałem nasmarowanym lanoliną, co pół godziny uzupełniając energię napojami i żelami podawanymi mu na wysięgniku (nie może się przytrzymywać czy choćby dotykać łodzi).

14:55–15:25

Soliści w duecie. Trawers Grenlandii

ŁUKASZ SUPERGAN

Ta wyprawa właściwie nie miała prawa się udać. Dwóch zadeklarowanych indywidualistów przez ponad miesiąc było skazanymi (dobrowolnie) wyłącznie na swoje towarzystwo. I to w warunkach daleko odbiegających od komfortowych:

wiatr o prędkości przekraczającej 100 km/h, temperatura poniżej -30°C, labirynt lodowych bloków i szczelin, opady śniegu, zmęczenie, biała pustka skrajnie utrudniająca orientację w terenie. Uff. A raczej brr. A jednak, Łukasz Supergan i Mateusz Waligóra po 35 dniach marszu z zachodu na wschód Grenlandii, podczas których przeszli 622 kilometry z Kangerlussuaq do Isortoq, dołączyli do grona dwanaściora Polek i Polaków, którzy mogą się poszczycić trawersem największej wyspy świata. Co prawda nie solo, ale kto wie, czy akurat w ich przypadku sukces w duecie nie powinien się liczyć podwójnie.

15:30–16:00

Rowerem po najwyższych drogach świata: Andy i Himalaje

JAN SKULICZ

Z upalnej Florydy wprost w peruwiańską zimą – tak Jan Skulicz rozpoczął swój spontaniczny „wypad w góry”, zrealizowany „w zastępstwie” rowerowej wyprawy dookoła świata, której skrzętne plany pokrzyżowała mu pandemia. Nie ma tego złego... Cuzco, Tęczowe Góry, Vinicunca – niektórym za przysługę wystarczyłyby już same nazwy, tymczasem podróżnik z Krakowa docierał tam rowerem, pokonując wielokilometrowe przewyższenia. Z Peru udał się do Ekwadoru, gdzie za cel obrał kilka wulkanów (z Chimborazo i Cotopaxi na czele), a ponieważ nie chciał tracić aklimatyzacji, po zakończeniu tego odcinka podróży zamiast wracać do domu poleciał w Himalaje. W Ladakhu zaliczył kilka przełęczy, a w Nepalu pokonał trasę Annapurna Circuit.

Duża Sala, Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8
wstęp wolny

16:05–16:35

KarakoRun

SZYMON MAKUCH

Wybiegać sporo pięknych kilometrów – to był pomysł Szymona Makucha na tę wyprawę. Lepszej scenerii, by go zrealizować, wybrać nie mógł. W północnym Pakistanie na przestrzeni kilkuset kilometrów wznoszą się ponad chmury szczyty trzech najwyższych pasm górskich świata – Himalajów, Karakorum i Hindukuszu. Przebiegnięcie 810 kilometrów (z planowanego tysiąca – w udanej końcówce przeszkodziło zatrucie wodą) z Czitral przez m.in. Gilgit i Skardu i Astore aż na przełęcz Babusar zajęło Szymonowi nieco ponad trzy tygodnie. W ekstremalnym biegu, zmaganiach z wysokością, temperaturami i nieznosnym przydrożnym pyłem, regularnie towarzyszyła mu ekipa filmowa, czasem zaś również... dzieci wracające ze szkoły do domu.

16:35–17:00 | PRZERWA

17:00–17:50

**FINAŁ (I): Ceremonia wręczenia
NAGRODY IM. ANDRZEJA ZAWADY,
NAGRODY WIECZNIE MŁODZI
IM. ALEKSANDRA DOBY, KOŁOSA
w kategorii ŻEGLARSTWO, NAGRÓD
SPECJALNYCH KOŁOSÓW oraz SUPER KOŁOSA**

Prowadzący:

Kamila Kielar, Tomek Michniewicz

17:50–18:05

Pięćdziesięciolatek

EUGENIUSZ MOCZYDŁOWSKI

Filmowa opowieść o niezwykłym rejsie Pierwszej Studenckiej Wyprawy Dookoła Ameryki Południowej z lat 1972-1973. Młoda (najstarszy uczestnik miał 36 lat) załoga jachtu Konstanty Maciejewicz, którym dowodził kpt. Tomasz Zydler, spędziła w podróży dwanaście miesięcy i m.in. opłynęła Horn trasą pod wiatr i pod prąd ze wschodu na zachód. Autorem zdjęć i scenariusza do Pięćdziesięciolatka jest weteran tamtej historycznej wyprawy Eugeniusz Moczydłowski.

18:05–18:20 | PRZERWA

18:20–21:10 | BLOK VII | NOMINACJE: WYCZYN

18:20–18:50

Osiemdziesiąt szczytów hulajnoga dla lawendowej dziewczynki

PAWEŁ KALINOWSKI

Paweł Kalinowski, nauczyciel WF z Białegostoku, nie przepada za rowerem. Znany jest za to jako Pan Hulajnoga. Na tym mniej popularnym – zwłaszcza wśród podróżników – jednośladzie przemieszcza się od dawna, na coraz dłuższych dystansach, a także z pasją i dumą. Przejechał w ten sposób choćby 1400 kilometrów w wyścigu Wschód 2021, a w ubiegłym roku skompletował Diadem oraz Koronę Gór Polskich – wszystkie szczyty zdobył poruszając się na hulajnodze (w granicach rozsądku). Na trasie liczącej ponad 2500 kilometrów ani razu nie zjadł fast fooda, zdarzało mu się natomiast w ciągu jednego dnia wsunąć i pięć obiadów (pamiętacie Sylwka Czerwińskiego, laureata Kołosów 2001 i 2010?). Po drodze Paweł zbierał pieniądze na pomoc dla ciężko chorej Olgi, tytułowej lawendowej dziewczynki.

18:55–19:25

Biedronki na biegunach. Nim zapałka spłonie

MATEUSZ WALIGÓRA

Dla Mateusza Waligóry rok 2022 był intensywny. Wiosną wspólnie z Łukaszem Superganem przemierzył Grenlandię, potem cały lipiec spędził w polskich Tatrach, gdzie przeszedł dokładnie każdy kilometr znakowanych szlaków turystycznych, wreszcie w listopadzie... I pomyśleć, że jako dziecko nie robił żadnych wyjątkowych rzeczy. Ale zawsze o takich marzył i nigdy nie przestał. W przeszłości był Indianinem, pielęgniarką, a nawet biedronką, jednak od pierwszej klasy liceum ciągnęło go głównie tam, gdzie zimno. W końcu po wielu latach starań pod koniec ubiegłego roku postawił narty na Antarktydzie. A te po kilku milionach przesunięć po śniegu doprowadziły go na biegun południowy. Gdy w piątek 13 stycznia 2023 roku, pokonawszy dokładnie 1250,5 kilometra z Zatoki Hercules Inlet dotarł w miejsce, skąd można kierować się tylko na północ, zrozumiał, że już nic więcej nie musi.

19:30-20:00

6330 kilometrów pieszo przez góry Europy

ANNA LISZEWSKA, MATUŚ LAŚAN

W drogę ruszyli wczesną wiosną, by zdążyć przed pierwszym śniegiem. Przesadna zapobiegliwość? Niekoniecznie, jeśli do przejścia ma się ponad 6000 kilometrów przez pasma górskie centralnej Europy, a suma przewyższeń na trasie może się niebezpiecznie zbliżyć do 300 kilometrów! W trakcie 222 dni marszu Anna i Matuś przeszli Europę w poprzek, wędrując przez Starą Płaninę, Alpy Dynarskie, Alpy, Masyw Centralny, Pireneje i Góry Kantabryjskie. Tylko na własnych nogach, z na bieżąco uzupełnianymi zapasami, ciągle na zachód: z przylądka Emine wrzynającego się w Morze Czarne aż do Cabo Fisterra oblewanego przez wody Atlantyku. Z tej podróży na zawsze zapamiętają zapach mokrego mchu w lesie, smak sera i kawy, którymi częstowali ich górale, niezależnie od tego, jakim akurat posługujący się językiem, oraz tysiące zjawiskowych widoków.

20:05-20:35

Norge på langs – 3000 kilometrów pieszo przez Norwegię

AGNIESZKA DZIADEK

Ani rekordowa pokrywa śnieżna, ani najbardziej deszczowe lato od wieku nie przeszkodziły Agnieszce Dziadek w realizacji kolejnego długodystansowego projektu. W 104 dni (całe lato z okładem) laureatka Kolosa 2019 w kategorii Wyczyn roku przeszła wzdłuż Norwegię, najdłuższy kraj Europy, szlakiem Norge på langs. W porównaniu do innych jest on wyjątkowy, bo nie ma standardowego przebiegu i każdy, kto chce go przejść, marszrutę musi zaplanować samodzielnie. W przypadku

Agnieszki trasa liczyła 3000 kilometrów i wiodła ze skały Nesvarden na południu aż na północny kraniec kontynentu: cypel Knivskjelodden. Po drodze były skaliste góry, bezkresne mokradła, pokonywanie w bród rzek (bo mosty w Norwegii wcale nie są zbyt popularne), mało słońca i dużo problemów – ale i tak było warto.

20:40-21:10

W dziewięćdziesiąt dni dookoła USA na rowerach

MARCIN KUTKOWSKI, MICHAŁ KUTKOWSKI

Marcin i Michał, bliźniacy, którzy lubią się zmęczyć, mieli już na koncie kilka interesujących rowerowych wypraw, ale żadna nie była tak szalona, jak ta z lata 2022. Jej plan zakładał, że w 90 dni pokonają na jednośladach dystans 14 000 kilometrów, w dodatku bez pomocy z zewnątrz, wszystko co potrzebne do życia (czytaj: jazdy, jedzenia i spania) wioząc w sakwach. Wyruszyli w lipcu z Nowego Jorku kierując się na zachód trasą bliższą północnej granicy USA, by po dotarciu do San Francisco „zawrócić” i jechać na wschodnie wybrzeże przez stany położone bardziej na południu. Odwiedzili wielkie miasta i parki narodowe, doświadczyli upału i mrozu, przede wszystkim jednak nie tracili czasu. Do tego stopnia, że zdarzało im się... zasnąć nad kierownicą. Na szczęście było (i jest!) ich dwóch.

Niedziela, 26 marca 2023 roku

DZIEŃ GÓR | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: WYCZYN, ALPINIZM, EKSPŁORACJA JASKIŃ I GOŚCIE SPECJALNI | FINAŁ (II)

PROWADZĄCY: DARIUSZ PODBERESKI

10:00–12:30 | BLOK VIII | NOMINACJE: WYCZYN / GOŚCIE SPECJALNI

10:00–10:30

Broad Peak i K2. Szybka akcja w dobrym stylu

PIOTR KRZYŻOWSKI, RADOSŁAW WOŹNIAK

Bez pomocy tragarzy wysokościowych i bez używania dodatkowego tlenu – w takim stylu wspinali się latem w Karakorum doświadczeni himalaiści z Bielska-Białej i Skawiny. Działający w ramach Beskid Expedition Team Mariusz Hatała, Piotr Krzyżowski i Radosław Woźniak dokonali rzadkiej sztuki, zdobywając podczas jednej wyprawy zarówno Broad Peak, jak i K2. Wejście na drugi szczyt Ziemi zrealizowali w stylu alpejskim. W trakcie akcji górskiej udzielili pomocy dwójce wspinaczy, jednemu z nich w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia.

10:35–11:05

Speed Lady. Siedem ośmiotysięczników w trzy miesiące

DOROTA RASIŃSKA-SAMOĆKO

2022 to był jej rok. Himalaistka z Warszawy – do niedawna jeszcze przykładna dyplomatką – która swój pierwszy ośmiotysięcznik (Mount Everest) zdobyła niespełna dwa lata temu, w ciągu zaledwie trzech (!) miesięcy wspięła się na wierzchołki siedmiu (!) ośmiotysięczników. Ustanowiła tym samym światowy rekord i jest dziś pod tym względem najszybszą osobą w historii, bez względu na płeć. Od 28 kwietnia do 28 lipca 2022 roku Dorota Rasińska-Samoćko stanęła na szczytach Annapurny, Lhotse i Nanga Parbat, jako

dopiero druga Polka weszła na Kancenzongę, a jako trzecia Polka zdobyła Makalu, Broad Peak oraz – na deser i zakończenie wybitnego sezonu – K2. W najbliższym czasie celuje w podwójną koronę – Koronę Himalajów i Karakorum oraz Koronę Ziemi. Jest wytrzymała, bardzo silna psychicznie i nie zamierza się zatrzymywać. Poza tym kocha wschody słońca na 8000 m n.p.m.

11:10–11:40

Szczyt marzeń. Druga po Wandzie Rutkiewicz

MONIKA WITKOWSKA

Choć trudno w to uwierzyć, od 1986 roku i historycznego wejścia Wandy Rutkiewicz na K2 (czego dokonała jako pierwsza Europejka) na drugim najwyższym szczycie Ziemi nie stanęła żadna Polka. Tak było aż do ubiegłego roku. W lipcu 2022 wyczyn Rutkiewicz powtórzyła dopiero Monika Witkowska. Członkini Kapituły Kołosów i zdobywczyni m.in. Korony Ziemi uzupełniła tym samym swoje zdobycze podróżniczych, alpinistyczno-żeglarskich „wielkich szlemów” o kolejne trofeum, stając się przy okazji jedyną osobą na świecie, która ma w swoim dorobku zarówno wejścia na Mount Everest i K2, jak i ukończenie rejsu przez Przejście Północno-Zachodnie oraz optynięcie Hornu.

11:45–12:30

Na przekór mitom. Zimowy Noszak 50 lat później

DANUTA PIOTROWSKA

Był 13 lutego 1973. Nocą, po 23 dniach akcji górskiej Tadeusz Piotrowski i Andrzej Zawada stanęli na szczycie Noszaka. Okazało się, że niemożliwe nie istnieje. Przynajmniej dla nich. Nim polska wyprawa ruszyła zimą w góry Hindukuszu Afgańskiego, by zdobyć siedmiotysięczny Noszak, wśród himalaiistów panowało przekonanie – wspierane autorytetem

Duża Sala, Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8
wstęp wolny

sir Edmunda Hillary'ego – że o tej porze roku powyżej siedmiu tysięcy metrów człowiek nie ma szans na przetrwanie. Polacy nie chcieli wierzyć na słowo i udowodnili, że egzystencja biologiczna na takiej wysokości, nawet w warunkach zimowych, jest możliwa, trzeba tylko mieć odwagę, by mierzyć się z mitami. Eksploracja najwyższych gór zimą stała się faktem.

Właśnie o tej historycznej wyprawie, która była jednym z najważniejszych wydarzeń wspinaczkowych lat 70. XX wieku, początkiem nowej ery i zaczynem legendy lodowych wojowników, opowiada książka Noszak 1973. Na Kolosach opowie o niej – oraz przedstawi sylwetkę jej autora – żona Tadeusza Piotrowskiego, Danuta.

12:30–12:55 | PRZERWA

12:55–15:40 | BLOK IX | NOMINACJE: ALPINIZM, EKSPLOKACJA JASKIŃ | SUPER KOLOS

12:55–13:15

Hagengebirge 2022. Żeby tylko sprzętu nie brakło

MAGDA SITARZ, JAGNA KICYŁA, ŁUKASZ STANKOWSKI

To miało być „jak kolejny zwykły dzień w biurze” dla ekipy polskich speleologów działających u podnóża grani Kahlersberga na granicy Austrii i Niemiec. Wyprawa zorganizowana latem 2022 roku w rejon Hagengebirge w Alpach Berchtesgaderskich była już bowiem dwudziestą pierwszą jaskiniową ekspedycją eksploracyjną zorganizowaną przez Sopocki Klub Taternictwa Jaskiniowego w ten rejon. Za wiele z nich otrzymali wyróżnienia i nagrody, m.in. na Kolosach. Tym razem jednak nie obyło się bez niespodzianek: postęp tegorocznych odkryć był zaskakujący nawet dla najbardziej doświadczonych speleologów. By sprostać jego tempu, musieli... reglamentować sprzęt i odzyskiwać go z odległych, zamkniętych przodków Jaskini Ciekawej. Trzy

tygodnie rzetelnej pracy w Hagengebirge pod ziemią i na powierzchni zaowocowały przejściem i skartowaniem blisko trzech kilometrów nowych korytarzy.

13:20–13:50

Delirium w Wilder Kaiser

ŁUKASZ DUDEK

Wspinacz z Częstochowy to w tej chwili bezsprzecznie jeden z najlepszych „solistów” nie tylko w Polsce. Trzykrotnie wyróżniony na Kolosach w kategorii Alpinizm (za pierwszym razem wspólnie z Jackiem Matuszkim), w sierpniu 2022 roku mierzył się z drogą „Delirium” o trudnościach 8c w masywie Wilder Kaiser w Tyrolu. Podobnie jak w przypadku innych swoich projektów realizowanych w poprzednich latach – z sukcesem. Po kilku dniach zmagani w ścianie Łukasz Dudek dokonał powtórzenia (prawdopodobnie pierwszego) ośmiowyciągowej linii wyznaczonej w 2015 roku przez Rolanda Hemetzbergera i stanął na szczycie Fleischbank.

13:55–14:15

Projekt Valbona. Jaskinie Gór Przeklętych

MARIUSZ POŁOK, MAGDALENA SŁUPIŃSKA, KATARZYNA KOPROWSKA

Położona na północy Albanii tuż przy granicy z Czarnogorą Dolina Valbony znajduje się w paśmie równie malowniczym, co jego nazwa – w Górach Przeklętych. Polscy speleolodzy prowadzą tam działalność jaskiniową w ramach cyklu wypraw Projekt Valbona, organizowanych pod egidą Fundacji Speleologia Polska. W ostatnim sezonie zespół badawczy kierowany przez Michała Macioszczyka skupił się na jaskini Sphella e Valbones, odkrytej zaledwie rok wcześniej. Alpinieści osiągnęli w niej głębokość 637 m, czyniąc tym samym Sphella e Valbones najgłębszą znaną jaskinią Albanii. Ta się im odwdzięczyła odsłaniając dalsze możliwości – ponieważ wciąż nie osiągnięto dna. Podczas kolejnej wyprawy rysuje się więc szansa na poprawienie rekordu.

14:20–15:05

Super Kolos. Legenda złotej ery

JANUSZ MAJER

Przedstawić go nie trzeba. Ale nie zaszkodzi przypomnieć: człowiek legenda, jeden z najbardziej zasłużonych polskich himalaistów, uczestnik i lider dziesiątków wypraw w góry całego świata, zdobywca m.in. Noszaka i Broad Peaku, współautor pierwszego polskiego przejścia legendarnej drogi The Nose na El Capitanie w Yosemitech, w latach 1980-1992 szef Klubu Wysokogórskiego w Katowicach, od 2013 do 2018 kierował programem Polski Himalaizm Zimowy. Z wykształcenia hutnik, z zawodu biznesmen, współtwórca – wraz z Arturem Hajzerem – sukcesu marek Alpinus i HiMountain. Od wielu lat członek Rady Kolosów. W tym roku, za wybitny wkład w rozwój polskiego himalaizmu, Janusz Majer otrzyma Super Kolosa.

15:10–15:40

Zjazd na nartach z dwóch ośmiotysięczników

BARTEK ZIEMSKI

W ubiegłym roku Bartek Ziemski stanął na swoich pierwszych ośmiotysięcznikach – 18 lipca na Broad Peak (8051 m), a dziewięć dni później na Gaszerbrum II (8035 m). Oba zdobył bez dodatkowego tlenu i z obu zjechał na nartach – w przypadku Gaszerbrumu II jako pierwszy Polak. Oba wejść i zjazdów Ziemski dokonał w zaledwie tydzień. Ten 27-letni alpinista i narciarz wywodzi się z mocnego środowiska krakowskiego Klubu Wysokogórskiego Sakwa, a swoje górskie szlify zdobywał w Grupie Młodzieżowej PZA.

15:40–16:00 | PRZERWA

16:00–17:00

FINAŁ (II): Ceremonia wręczenia NAGRODY DZIENNIKARZY, NAGRODY IM. MACIEJA KUCZYŃSKIEGO, KOLOSÓW w kategoriach ALPINIZM, EKSPLOMACJA JASKIŃ, PODRÓŻE, WYCZYN, Grand Prix konkursu FOTOGLOB oraz NAGRÓD PUBLICZNOŚCI

Prowadzący:

Kamila Kielar i Tomek Michniewicz

17:00–17:10 | PRZERWA

17:10–17:50

Koncert zespołu Atlantyda

Blisko 30 lat na scenie, doskonali instrumentalści i żeglarskie przeboje w autorskim wykonaniu: Atlantyda to zespół złożony z muzyków pochodzących z różnych stron Polski – Gdyni i Warszawy. Ich repertuar stanowią tradycyjne oraz współczesne piosenki morskie i żeglarskie autorstwa założyciela zespołu Sławomira Klupsia. Marco Polo, Żegluj, Pacyfik, Stara latarnia, Pożegnalny ton – to tylko część hitów, które znane są wszystkim żeglarzom. Folk morski w akustycznym brzmieniu.

17:55–18:15

Konkurs z nagrodami dla osób biorących udział w wyborze laureatów nagród publiczności

Sala Seminaryjna

Polsat Plus Arena Gdynia, ul. Kazimierza Górskiego 8

Prowadzące: Agata Ignasiak i Małgorzata Ignasiak

Piątek, 24 marca

16:20–16:50

Lofoty. Szlakiem wysp północy

MACIEJ BOROWICZ

Podróż przez położone na północy Norwegii wyspy zjawiskowego archipelagu Lofotów. Maciej Borowicz pod koniec lata ubiegłego roku przemierzył ponad 250 kilometrów pieszo oraz 200 kilometrów autostopem i przez 11 dni wędrował w malowniczej scenerii i w znakomitej pogodzie, podziwiając surowe krajobrazy i zapierające dech widoki. Obserwował zorzę polarną, poznał historię mieszkańców wysp, a także... wspiął się na ponad 1600 schodów.

17:00–17:30

SPOTKANIE PROMOCYJNE

Gran Canaria zaprasza!

MAGDA ADAMCZYK

Ta hiszpańska wyspa leżąca w sercu archipelagu Wysp Kanaryjskich jest swoistym kontynentem w miniaturze. Ciepły klimat przez cały rok – średnia roczna temperatura wynosi 24°C! – i różnorodne krajobrazy wyspy pozwalają cieszyć się naturą i spędzać aktywnie czas na wszelkie możliwe sposoby. Gran Canaria zaprasza na prezentację i... do siebie. Na tę tętniącą życiem wyspę można przyjechać w dowolnym terminie, bo piękna pogoda bardzo rzadko bierze tam urlop.

17:40–18:10

Kamperem do Szkocji z 7-latką na pokładzie

LILIANA POSZUMSKA, ARKADIUSZ WÓJCIK, GABI WÓJCIK

Podróżowanie kamperem to wielka przygoda? Owszem, ale i spore wyzwanie. Szczególnie gdy celuje się w dystans – bagatela – 8 tysięcy kilometrów, a jedną z wyprawowiczek jest co prawda zaprawiona w podróżach, odkąd skończyła pół roku, ale jednak 7-latka. W trakcie miesiąca spędzonego w drodze Liliana, Arkadiusz i Gabi m.in. szukali potwora z Loch Ness, podziwiali Kelpies, czyli słynne 30-metrowe rzeźby koni w Falkirk, szlakiem Harrego Pottera przejechali się kolejką z peronu 9 i ¾, ale znaleźli też czas, by poszwendać się po Edynburgu i (choć nie wszyscy!) degustować whisky w szkockich destylarniach Taliskera i Obana.

18:20–19:10

Pokorny alpinista, niepokorny człowiek

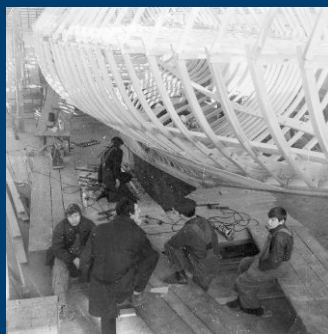
ALEK LWOW

Jeden z najciekawszych reprezentantów złotego pokolenia polskich himalaistów w tym roku będzie świętował 70. urodziny. Wspina się od 1970 roku. W 1979 roku uczestniczył w wyprawie Andrzeja Zawady, która w sezonie 1979/80 zdobyła po raz pierwszy w zimie Mount Everest (w 20. rocznicę tego wydarzenia uczestnicy wyprawy zostali wyróżnieni pierwszym Super Kolosem). Ponadto brał udział w wielu innych ekspedycjach himalajskich, także zimowych. Zdobył cztery ośmiotysięczniki: Manaslu, Lhotse, Czo Oju i Gaszerbum II. Łącznie 22 razy wchodził na szczyty przekraczające 6000 m w Hindukuszu, Pamirze, Himalajach, Karakorum, Andach i Tienszanie. W 1994 roku stworzył pierwszy w Polsce miesięcznik wspinaczkowy „Góry i Alpinizm”, który redagował i wydawał przez ponad 10 lat. Jest też autorem książek, m.in. Wybrałem góry oraz trzykrotnie wznawianej Zwyciężyć znaczy przeżyć.

19:20–20:00

Wyprawa „Krzyż Południa” 50 lat później

JERZY JASZCZUK, EUGENIUSZ MOCZYDŁOWSKI, MAREK ŚŁODOWNIK

Rozmowę z uczestnikami legendarnej polskiej wyprawy żeglarskiej sprzed równo pół wieku poprowadzi członek Rady Kolosów Marek Śłodownik.

20:10–20:50

Vanlife 2+2, czyli długa droga do wolności

MALIKA, MANDELA, MAREK I NATALIA WIELGUSOWIE

Marek i Natalia Wielgusowie spędzili pierwszy rok pandemii... w podróży. W kamperze i z dwójką dzieci – po Polsce i na Sardinii. Uciekając przed szumem medialnym i zalewem sprzecznych informacji ku wolności, żyli na zwolnionych obrotach, wyczerzeni na naturę i drugiego człowieka. Wędrowali, wspinali się, jeździli na rowerach, a dzieci bynajmniej nie zaniedbywały szkoły, ucząc się w systemie edukacji domowej

Sobota, 25 marca

11:40-12:10

Rysy Sky 24 h

ROMAN FICEK (kandydat do Nagrody im. A. Zawady)

Ile razy w ciągu doby można zdobyć Rysy? Przekonamy się. Wyzwanie, które podjął Roman Ficek, było krótkie, ale intensywne. I wymagało świetnego przygotowania. Na liczącej 3 kilometry długości i 1100 metrów przewyższenia trasie od schroniska nad Morskim Okiem na najwyższy szczyt Polski biegacz spędził 22 godziny i 30 minut. A wszystko to... zimą!

12:20-12:50

Wyprawa do Gran Pajaten. Peru 1983

MICHAŁ KOCHAŃCZYK (kandydat do Nagrody Wiecznie Młodzi im. A. Doby)

To była ekspedycja niczym z filmów o Indianie Jonesie. W poszukiwaniu ruin Gran Pajaten, zaginionej preinkaskiej osady położonej w wysokogórskiej selwie, Polacy wyruszyli we wrześniu 1983 roku. Przed nimi w ten trudnodostępny rejon w północnym Peru dotarła tylko jedna grupa archeologów – było to jednak aż 20 lat wcześniej i przez ten czas tajemnicze ruiny zarosły gęstą roślinnością. O tym, jak uczestnikom polskiej wyprawy powiodła się misja w Amazonii i co znaleźli w pobliżu ruin, opowie Michał Kochańczyk.

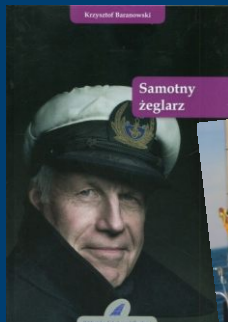
13:00-13:50

SPOTKANIE AUTORSKIE

Moje książki

KRZYSZTOF BARANOWSKI

Jeden z najwybitniejszych polskich żeglarzy i popularyzatorów żeglarstwa, laureat Super Kolosa, pomysłodawca Szkoły pod Żaglami i pierwszy Polak, który dwa razy opłynął samotnie Ziemię, w ciągu swojego niezwykle intensywnego życia nie tylko pływał, ale i pisał. Wiele jego książek – również na tematy pozażeglarskie! – stanowi dziś kanon polskiej literatury podróżniczej. Podczas specjalnej prezentacji w Gdyni kpt. Baranowski przypomni m.in. takie swoje tytuły jak *Hobo*, *Droga na Horn* czy *Kapitan kuk*.

14:00-14:50

WARSZTATY MEDYCZNE

Wypadek medyczny podczas wyprawy – pierwsza pomoc (cz. I)

ALEKSANDRA BIALIK, AGATA ŁUKASIK, WERONIKA RYMER, AGNIESZKA WROCZYŃSKA

Poparzenie przez meduzę, ciało obce w oku na wyprawie polarnej, choroba wysokościowa, gorączka w dżungli – takie „przygody” mogą przytrafić się nawet podczas najlepiej zorganizowanej wyprawy. Co robić w razie wypadku lub zachorowania w podróży? Podczas warsztatów grupa medyczek o różnych specjalizacjach – od medycyny tropikalnej po anestezjologię – omówi najczęstsze problemy zdrowotne pojawiające się na wyprawach trekkingowych, w podróżach tropikalnych i wysokogórskich. Praktycznie, na przykładach konkretnych sytuacji i ze wskazówkami, jak sobie radzić w podróży. Główne tematy pierwszej części warsztatów to: podróże tropikalne, niebezpieczne zwierzęta morskie oraz apteczka podróżnika.

15:00-15:50

WARSZTATY MEDYCZNE

Wypadek medyczny podczas wyprawy – pierwsza pomoc (cz. II)

ALEKSANDRA BIALIK, AGATA ŁUKASIK, WERONIKA RYMER, AGNIESZKA WROCZYŃSKA

Druga część warsztatów przygotowanych przez specjalistki z zakresu medycyny podróży. Główne tematy to: wyprawy polarne i wysokogórskie oraz telemedycyna dla podróżnika. Uwaga: podział tematyczny obu części warsztatów ma charakter orientacyjny.

Sobota, 25 marca

16:00-16:50

SPOTKANIE AUTORSKIE

Samotne oceany. Historia Krystyny Chojnowskiej-Liskiewicz, pierwszej kobiety, która opłynęła świat solo

PAULINA REITER

Jest 1976 rok. Krystyna Chojnowska-Liskiewicz wchodzi na pokład małego jachtu Mazurek. Wy pływa w samotny rejs dookoła świata. Ma szansę zostać pierwszą kobietą, która tego dokona. Mało kto wierzy, że jej się uda. Przepelnia ją lęk, ale powtarza sobie: „Dam radę”. Paulina Reiter w reporterskiej biografii laureatki Super Kolosa opowiada o życiu Pani Kapitan i jej morskich przygodach, na czele z tą najważniejszą – 30 tysiącami mil morskich samotności zwieńczonych historycznym osiągnięciem. *Samotne oceany* to historia o odwadze, żeglarskim bez GPSa, kobietach na morzu i o miłości.

do Akaby nad Morzem Czerwonym prowadzi szlak liczący prawie 700 km. Jego arabska nazwa to Darb Ordon. Fotografować czy maszerować? Refleksje o szlaku, symbiozie plecaka, aparatu i fotografa, o spotkaniach, słabościach i lęku oraz o sposobach ich przezwyciężania.

19:10-19:40

Polsko-ukraiński Zalew Szczeciński 2022

MACIEJ KRZEPTOWSKI

Ubiegłoroczny laureat Nagrody Wiecznie Młodzi im. Aleksandra Doby zgodnie z zapowiedzią zorganizował latem wyjątkowy rejs. Przez 11 dni po Zalewie Szczecińskim żeglowała 30-osobowa grupa młodzieży z Polski i Ukrainy. Pływali na 8 jachtach, zawinęli do 7 portów, śpiewali szanty i cieszyli się z wakacji życia. „Mielśmy szczytne założenia, czyli uwolnienie tych dzieciaków od wojennej traumy. To są wielkie słowa, ale udało się je przełożyć na zwykłe życie” – podsumował realizację projektu Maciej Krzeptowski. Komandorem rejsu był Jerzy Szwoch.

19:50-20:20

Pingwiny na Morzu Weddella

WOJCIECH DĄBROWSKI

Wieloletni popularyzator podróżowania, który w trakcie swoich wypraw na wszystkie kontynenty odwiedził ponad 200 państw i terytoriów, tym razem opowie o przedsięwzięciu, na realizację którego otrzymał w październiku 2021 roku Nagrodę Wiecznie Młodzi im. Aleksandra Doby ufundowaną przez miasto Gdynia. A była to podróż aż na Antarktydę, dokąd Wojciech Dąbrowski udał się w poszukiwaniu siedlisk pingwinów cesarskich.

16:50-18:10 | PRZERWA

18:10-19:00

WARSZTATY FOTOGRAFICZNE

Spotkanie z podróżą i fotografią – Cyfrowe.pl / Fujifilm Polska

MACIEJ MOSKWA

Jordan Trail łączy północną i południową część Królestwa Haszemidów. Od leżącego przy granicy z Syrią Umm Qais

Niedziela, 26 marca

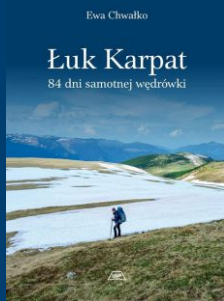
11:50–12:30

SPOTKANIE AUTORSKIE

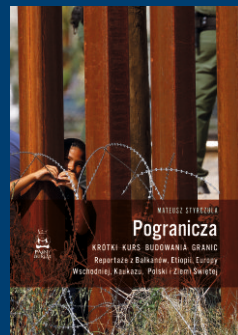
Łuk Karpat. 84 dni samotnej wędrówki

EWA CHWAŁKO (nominacja do Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego)

Ewa Chwałko – prywatnie mama dwóch nastoletnich córek, filolożka i historyczka z wykształcenia pracująca na etacie – jako pierwsza Polka i druga kobieta na świecie przeszła samotnie Łuk Karpat. Szlakiem przez Rumunię, Ukrainę, Polskę i Słowację, głównie szczytami gór, w 84 dni przemierzyła 2367 km – trasą, którą sama ułożyła, nie korzystając z depozytów i suportu. Początkiem i końcem jej wędrówki były przełomy Dunaju – pierwszy przy Żelaznych Wrotach w Rumunii, drugi przy Bramie Devińskiej u ujścia Morawy na Słowacji, zwanej też Bramą Hainburską. Efektem tej wyjątkowej podróży, wyróżnionej podczas ubiegłorocznych Kolosów w kategorii Wyczyn, jest książka wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

ona wyłącznie w głowach ludzi, gdzie indziej jest bezwzględnie realna – tam każdy niewłaściwy ruch może się skończyć śmiercią. Styrzcula podejmuje wątek przekraczania granicy, ale bardziej ciekawi go obserwowanie ludzkich uczuć, które wiążą się z jej istnieniem. Bohaterem książki towarzyszy cały wachlarz emocji: strach, niepewność, nienawiść, bezsilność, poczucie przegranej ale także, będące na przeciwnym biegunie, pogodzenie się z rzeczywistością, wyparcie lub obojętność. Publikacja ukazała się nakładem wydawnictwa PaŃny Buriat.

13:30–14:20

GórFanka

ANNA CZERWIŃSKA (1949–2023)

Przypomnienie prezentacji z marca 2018 roku, poprzedzającej przyznanie Super Kolosa Annie Czerwińskiej, jednej z najwybitniejszych polskich himalaistek, zmarłej na początku 2023 roku. Czerwińska była zdobywczynią sześciu ośmiotysięczników i pierwszą Polką, która osiągnęła Koronę Ziemi, czyli najwyższe szczyty wszystkich kontynentów, a także drugą po Wandzie Rutkiewicz polską himalaistką, która stanęła na szczycie Mount Everestu (za to osiągnięcie otrzymała na Kolosach 2000 wyróżnienie w kategorii „Alpinizm”). Do ścisłej czołówki polskich alpinistów i himalaistów należała od lat 70. XX wieku. Na swoim koncie miała również pierwsze polskie kobiece wejścia na Lhotse (2001) i Makalu (2006) oraz pierwsze kobiece przejście zimowe północnej ściany Matterhornu (1978, w czteroosobowym zespole). Zdobyła także m.in. Czo Oju i Gaszerbrum II oraz średni wierzchołek Sziszapangmy i tzw. Rocky Summit (przedwierzchołek na Broad Peak).

12:40–13:20

SPOTKANIE AUTORSKIE

Pogranicza. Krótki kurs budowania granic

MATEUSZ STYRCZULA (nominacja do Nagrody im. Macieja Kuczyńskiego)

Zbiór reportaży z Bałkanów, Etiopii, Europy Wschodniej, Kaukazu, Polski i Ziemi Świętej. Miejsca i historie, które opisuje autor – z wykształcenia politolog, z powołania pasjonat języków słowiańskich – łączy motyw granicy i życia toczącego się wokół, czy raczej wobec niej. Niekiedy istnieje

Wystawa zdjęć zakwalifikowanych do finału konkursu FotoGlob

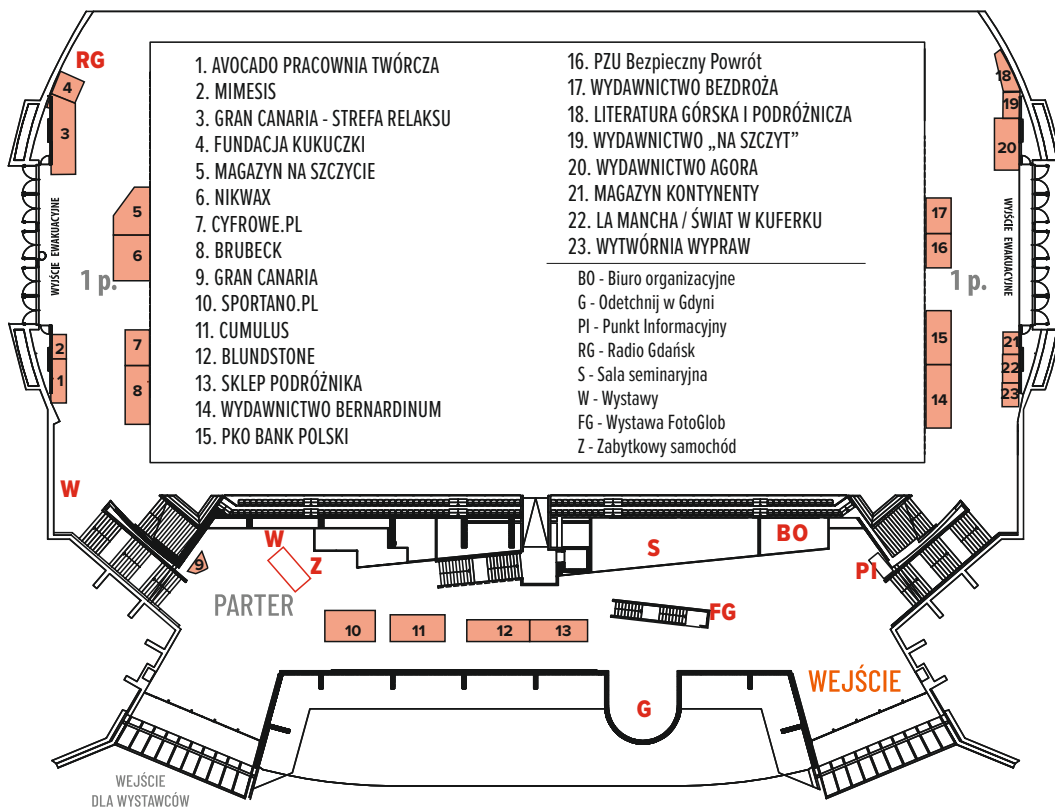
Mini wystawa zdjęć z realizacji żeglarskiego projektu Polsko-ukraiński Zalew Szczeciński 2022

„Oni” to tytuł wystawy fotografii stanowiącej trzecią część portretowego tryptyku autorstwa Wojciecha Prażucha.

Dwie pierwsze części – „Dzieci” oraz „Piękne” – prezentowane były podczas poprzednich edycji Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów. Wojciech Prażuch od kilkunastu lat realizuje swoje dziecięce marzenia o poznawaniu świata. Z aparatem w dłoni odwiedził już kilkadziesiąt krajów na pięciu kontynentach.

Gdynia Arena – salon (wydawnictwa, outdoor, przygoda)

Opracowanie programu: MART Redakcja: Piotr Tomza

Zdjęcia: Gran Canaria, Marcin Korzonek, Przemysław Kozłowski, Magdalena Main Knorn, Adrian Larisz, Eugeniusz Moczydłowski, Piotr Strzeżysz, Łukasz Supergan, Maciej Walnik, Monika Witkowska,

Skład, projekt graficzny: Paweł Lewinowicz
Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w programie.

POŻEGNANIA

ANNA CZERWIŃSKA (1949-2023)

Jedna z najwybitniejszych polskich himalaistek, prekursorka kobiecego wspinania, przyjaciółka wielu osób, którym góry były i są bliskie. Z zawodu farmaceutka, na jedną przypadłość nie umiała znaleźć lekarstwa: odkad „zachorowała” na góry, nie mogła się bez nich obejść.

Najchętniej wspiniała się w zespołach kobiecych, w tym wspólnie z Wandą Rutkiewicz i Krystyną Palmowską (w takim składzie m.in. w 1985 r. pierwsze kobiecie wejście na Nanga Parbat). Gdy w 2000 r. zdobyła Mount Everestu (kompletując przy okazji – jako pierwsza Polka – Koronę Ziemi), stała się dopiero drugą po Rutkiewicz polską himalaistką, która tego dokonała. Była pierwszą Polką, która przeszła zimą północną ścianę Matterhornu (1978) i pierwszą na Lhotse (2001). Zdobyła także m.in. Czo Oju i Gaszerbrum II.

Przez wiele lat aktywnie uczestniczyła w życiu środowiska górskiego i podróżniczego. Była autorką popularnej serii książek GórFanka oraz głośnych relacji z wypraw (m.in. na Nanga Parbat i K2). Publiczności Kolosów dała się poznać m.in. przy okazji retrospektywy poświęconej złotej erze polskiego himalaizmu. Laureatka Kolosa 2000, wyróżnienia rok później, wreszcie Super Kolosa 2017 za całokształt osiągnięć.

Anna Czerwińska zmarła we wtorek 31 stycznia 2023 roku. Miała 73 lata.

MIKOŁAJ KSIĄŻEK (1977-2022)

Z zawodu adwokat, z zamiłowania podróżnik, wielki fan motoryzacji. Tak wielki, że choć miał kiedyś marzenie – wydawałoby się – nieosiągalne, nie spoczął, dopóki go nie spełnił. W połowie pierwszej dekady XXI wieku wspólnie z Katarzyną Gembałik wyruszył (30-letnim mercedesem!) do Azji Środkowej, by po kilku miesiącach podróży wrócić do Polski... „kosmiczną” pakistańską ciężarówką – jedną z tych, które tamtejsi kierowcy ozdabiają, by wyglądały jak pędzące po szosach dzieła sztuki. Za tę wprawę oboje otrzymali Kolosa 2006 w kategorii Podróż.

Mikołaj Książek zmarł 8 grudnia 2022 roku. Miał 45 lat.

MICHAŁ SAŁABAN (1981-2023)

Nieprzeciętnie inteligentny, obdarzony niezwykłym poczuciem humoru, miał własne zdanie i odwagę, by go bronić. Z zawodu programista, zajmował się tworzeniem serwisów internetowych, mieszkał i pracował we Wrocławiu. Na Kolosach pojawił się przed dziesięciu laty i od razu zwrócił na siebie uwagę. Za rowerową wyprawę z Arktyki do Afryki, z najdalej wysuniętego na północ przylądka Europy – Knivskjelodden w Norwegii – na Przylądek Igielny otrzymał wyróżnienie w kategorii Podróż. Od grudnia 2020 roku walczył z chorobą nowotworową.

Michał Sałaban zmarł 24 stycznia 2023 roku. Wiosną skończyłby 42 lata.

KALENDARZ IMPREZ GDYNIA 2023

GDYNIA
moje miasto

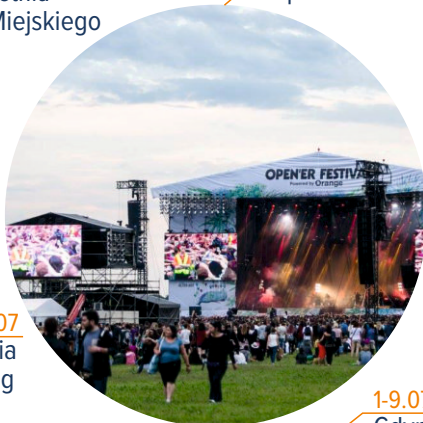
24.06-13.08

Scena Letnia
Teatru Miejskiego

28.06-1.07

Open'er Festival

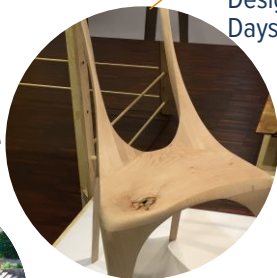
3-30.07

Gdynia
Sailing
Days

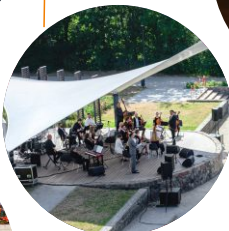
1-9.07

Gdynia
Design
Days

2-30.07

koncerty
promenadowe

27-30.07

Polboat
Yachting
Festival

5-6.08

Enea IRONMAN 70.3
Gdynia

16.07

Ladies' Jazz Festival

IV

KWIECIEŃ

15-16 Runmageddon

16 Niedziela Melomana

22 Grand PRIX Gdyni w biegach górskich

29 Premiera "Jądra ciemności" na Darze Pomorza

V

MAJ

5-7 Kiermasz Ogród

13 Niedziela Melomana

20 Grand PRIX Gdyni w biegach górskich

20-03.06 Gdynia Classica Nova Capella

21 Gran Fondo Gdynia

26-28 Open House Gdynia

VI

CZERWIEC

10-11 MTB GDYNIA MARATON

16-18 Arka Gdynia Summer CUP

17 Grand PRIX Gdyni w biegach górskich

16-25 Święto Morza

23-24 Nocny Bieg Świętojański

24 Cudawianki

24-13.08 Scena Letnia Teatru Miejskiego

28-01.07 Open'er Festival

VII

LIPIEC

1-9 Gdynia Design Days

2-30 Koncerty promenadowe w każdą niedzielę

3-30 Gdynia Sailing Days

16 Ladies' Jazz Festiwal

20-22 Globaltica

27-30 Polboat Yachting Festival

VIII

SIERPIEŃ

4 Abbott Night Run

5-6 Enea IRONMAN 70.3 Gdynia

6-27 Koncerty promenadowe w każdą niedzielę

23-27 Nagroda Literacka Gdynia

26-27 Bieg Morskiego Komandosa

31-03.09 Weekend Architektury

IX

WRZESIEŃ

17 Niedziela Melomana

18-23 48. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni

27-30 XV Międzynarodowy Festiwal Filmowy NNN

więcej: www.gdynia.pl

18-23.09

48. Festiwal Polskich
Filmów Fabularnych
w Gdyni

23-27.08

Nagroda
literacka
Gdynia

